

SUMAR

2 | BLOCNOTES CNC

4 | ȘTIRI ON-LINE

6 | EVENIMENTE

8 | NOUTĂȚI DIN REGIUNI

10 | INIȚIATIVA PLUS

12 | SOCIETATE

14 | ACTUALITATE

16 | PROIECTE ÎN ACȚIUNE

18 | IMPACT MEDIA

20 | REDUCEREA RISCURILOR

22 | FORUM

Republica Moldova a aplicat la runda a 9-a a Fondului Global

Investing in our future
The Global Fund
To Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria

New on InvestingInOurFuture.org

Focus on
Djibouti
See the full Coverage

Consiliul Național de Coordonare TB/SIDA din Republica Moldova a expediat pe adresa Fondului Global de combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei o solicitare de finanțare (cerere de grant) pentru runda a 9-a.

Procesul de elaborare a cererii de grant a durat o perioadă de aproximativ cinci luni, timp în care membrii organizațiilor ce activează în domeniul TB/SIDA, precum și reprezentanții societății civile, mass media, organizațiilor religioase și sectorului privat au fost invitați să participe cu propuneri de proiecte pentru a identifica acele intervenții ce sunt necesare a fi dezvoltate în domeniul tuberculozei și HIV/SIDA pentru controlul acestor maladii la nivel național.

În scopul evaluării celor 24 de concepte de proiecte, parvenite din partea a 23 de organizații de pe întreg teritoriul Republicii Moldova (17 proiecte pentru domeniul HIV/SIDA, 2 - pentru domeniul TB și 5 propuneri - mixte), la Ministerul Sănătății au fost create două Comisii Naționale de Experți, care au avut responsabilitatea de a identifica problemele existente în domeniul TB/SIDA și de a le integra într-o concepție unică la nivel de țară, în conformitate cu cerințele FG, pentru fiecare domeniu în parte.

Proiectul aplicației de grant (pentru componentele HIV/SIDA și tuberculoză) a fost aprobat de către membrii Consiliului Național de Coordonare (CNC) TB/SIDA în cadrul ședinței din

22 mai 2009. Ulterior, secretariatul CNC TB/SIDA a expediat această solicitare de finanțare Fondului Global de combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei (FG).

Republica Moldova a aplicat la patru runde de finanțare ale Fondului Global: **runda a 1-a** (perioada 2003-2007); **runda a 6-a** (perioada 2008-2012), **runda a 8-a** (perioada 2009-2014) și **runda a 9-a** (2010-2012), obținând granturi de finanțare la primele trei din ele. Solicitarea de finanțare pentru runda a 9-a se află în proces de examinare la secretariatul FG.

Tradițional, solicitarea de grant pentru obținerea finanțării din partea Fondului Global se face din numele Consiliului Național de Coordonare TB/SIDA (Country Coordination Mechanism), autoritatea oficială, creată, la indicația Fondului Global, prin Hotărârea Guvernului nr.825 din 3 august 2005, cu scopul de a reflecta prioritățile și angajamentul Republicii Moldova în combaterea tuberculozei, HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală. Granturile oferite sunt nerambursabile.

Un nou grant pentru controlul tuberculozei în Moldova

Fondul Global de combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei a semnat la sfârșitul lunii iunie curent un nou grant de finanțare pentru Republica Moldova în valoare de aproximativ 4,6 milioane Euro.

Grantul este oferit în cadrul runde a 8-a de finanțare a Fondului Global (perioada 2009-2014) și este acordat pentru primii doi ani (1 octombrie 2009 - 30 septembrie 2011) cu scopul de a fortifica controlul și managementul tuberculozei multirezistente (TB MDR) în Republica Moldova (asigurarea accesului universal la diagnosticarea și tratamentul bolnavilor de tuberculoză multirezistentă, îmbunătățirea indicatorilor de depistare a pacienților cu TB MDR, creșterea ratei de succes a tratamentului, precum și micșorarea prevalenței TB MDR).

Potrivit unui studiu global, desfășurat în perioada 2002-2007, numărul bolnavilor de tuberculoză multirezistentă a înregistrat o creștere alarmantă în câteva țări din fosta URSS, printre care și Moldova. Studiul s-a desfășurat în 83 de țări și a implicat peste 90 mii de bolnavi de tuberculoză. Datele studiului atestă că un bolnav din nouă nu răspunde la tratamentul antituberculoză, ratele de multirezistență (rezistență la cel puțin două tratamente de bază) situându-se între 7% și 22% în nouă țări ale fostei URSS (printre care în Moldova - 19% în 2006 și 22,7% în 2007).

În anul 2008, în Republica Moldova, s-a înregistrat o incidență globală a tuberculozei (caz nou plus recidive) de 120,5 pacienți la 100 mii populație (4940 cazuri de tuberculoză), plasându-se în primele 18 țări cu probleme de tuberculoză multirezistentă acută în lume (datele preventive ale Centrului Național de Management în Sănătate la 1 iulie 2009 - 1480 cazuri de TB MDR în Republica Moldova, inclusiv regiunea de est a Nistrului).

Bolnavii cu diagnosticul de tuberculoză multirezistentă din Republica Moldova beneficiază de tratament specific avansat în cadrul proiectului DOTS Plus începând cu decembrie 2005. Până la 30 martie 2009, tratamentul DOTS Plus a fost instituit unui număr de 1013 persoane din Republica Moldova. Tratamentul a fost oferit cu suportul Fondului Global (runda 1-a, runda 6-a, iar de la 1 octombrie 2009 va fi oferit și din runda 8-a), UNITAID și Ministerul Sănătății. Pentru următorii cinci ani se preconizează includerea în tratamentul DOTS Plus a unei cohorte de circa 2700 persoane.

În Republica Moldova, Proiectul DOTS Plus (pentru tratamentul tuberculozei multirezistente) a fost aprobat de Comitetul de Lumină Verde al Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) în luna februarie 2005. Potrivit **Ecaterinei Axente, șef de secție monitorizare, evaluare, strategia DOTS și DOTS Plus** (IMSPI Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”), tratamentul unui pacient de tuberculoză simplă (pentru o durată de 6-8 luni) este de 20-40 dolari SUA, iar tratamentul unui pacient de tuberculoză multirezistentă este aproximativ 4000 dolari SUA (pentru o perioadă de 2 ani). Pentru populația Republicii Moldova, tratamentul tuberculozei simple și a tuberculozei multirezistente este gratuit.

The Republic of Moldova Applied to the Global Fund, Round 9

5 mixed proposals). The commissions were responsible to identify the existent problems in area of TB/AIDS and integrate into a single concept at country level, according to Global Fund requirements, specific for each area.

The project grant proposal (for HIV/AIDS and tuberculosis components) was approved by the Country Coordination Mechanism (CCM) TB/AIDS as of May 22, 2009. Subsequently, the CCM TB/AIDS secretariat submitted the project proposal to the Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria (GF).

Republic of Moldova applied to four funding rounds of the Global Fund: **Round 1** (period of 2003-2007); **Round 6** (period of 2008-2012), **Round 8** (period of 2009-2014) and **Round 9** (2010-2012). The country got funds from three rounds and the grant proposal submitted to Round 9 is now reviewed by the Global Fund secretariat.

Traditionally, the grant proposal is submitted to the Global Fund on behalf of the Country Coordination Mechanism, which is the official authority established according to the Global Fund indication, by the Government Decision no. 825 as of August 3, 2005 in order to reflect the priorities and the commitment of the Republic of Moldova to the fight against TB, HIV/AIDS and sexual transmitted infections. The financial resources granted are not reimbursable.

The process of grant proposal development lasted approximately five months. During this period members of organizations working in area of TB/AIDS as well as representatives of the civil society, mass media, religious organizations and private sector were invited to submit project proposals in order to identify those interventions considered necessary to be implemented in the area of TB and HIV/AIDS aiming at controlling these maladies at national level.

Two National Experts Commissions were established at the Ministry of Health in order to assess 24 concepts of projects, submitted by 23 organizations throughout the territory of Moldova (17 projects in area of HIV/AIDS, 2 – in area of TB and

The Country Coordination Mechanism on TB/AIDS of the Republic of Moldova submitted to the Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria, Round 9 a request for financing (Grant proposal).

A New Grant to Control Tuberculosis in Moldova

In 2008 an incidence of 120,5 patients per 100 000 populations was registered in Moldova (4940 cases of tuberculosis), the country being placed among first 18 countries with acute multi-resistant tuberculosis worldwide (*the recent data of the National Centre for Health Management as of July 1, 2009 - 1480 MDR TB cases in the Republic of Moldova, including in the eastern part of the river Nistru*).

Patients with MDR TB are beneficiaries of the specific advanced treatment within DOTS Plus project (direct observation treatment short course) as of December 2005. As of March 30, 2009, 1013 persons from the Republic of Moldova were enrolled in the DOTS Plus treatment. The treatment was granted with the support of the Global Fund (round 1, round 6, and starting with October 1, 2009 the treatment will be offered in round 8), UNITAID and Ministry of Health. It is planned in the following five years to include approximately 2700 persons in the DOTS Plus treatment.

In February 2005 the DOTS Plus Project (*for treatment of Multi-resistant Tuberculosis*) was approved in the Republic of Moldova by the WHO Green Line Committee. According to **Ecaterina Axente, chief of the Monitoring and Evaluation Unit, DOTS and DOTS Plus Strategy** („Chiril Draganicu” Phytio-Pneumological Institute) the treatment cost per patient with simple TB is from 20 to 40 USD (for a period of 6-8 months), while the treatment cost per patient in case of multi-resistant TB is 4000 USD (for a period of 2 years). The treatment of simple TB and of multi-resistant TB is free of charge for the population of the Republic of Moldova.

The grant is offered within 8th funding round of the Global Fund (period of 2009-2014) and is provided for the first two years (October 1, 2009-September 30, 2011) in order to strengthen the control and the management of MDR TB in the Republic of Moldova (ensure the universal access to diagnose and treatment of patients with MDR TB, improve indicators of identification of patients with MDR TB, increase the rate of successful treatment as well as decrease the MDR TB prevalence).

According to a global study, developed in the period of 2002-2007, the number of patients with MDR TB registered an alarming increase in several countries of ex-Soviet Union, including Moldova. The study was developed in 83 countries and involved more than 90 000 patients with TB. The data of the study underscore that one from nine patients does not answer to the anti-tuberculosis treatment, multi-resistance rates (resistance to at least two basic treatments) are placed between 7% and 22% in nine countries of the ex-Soviet Union (among them in Moldova - 19% in 2006 and 22,7% in 2007).

The Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria signed in the end of June a new funding grant for the Republic of Moldova amounted to 4,6 million Euro.

Echiptament informațional pentru regiunea transnistreană

Alexandru Peciu, șeful secției epidemiologie de la Centrul de igienă și epidemiologie din or.Tiraspol, a menționat "că instituțiile medicale din stânga Nistrului au fost anunțate despre furnizarea respectivului lot de echipament informațional încă acum două luni, timp în care lucrătorii medicali au fost încadrați în programe de instruire privind lucrul la calculator".

Instituțiile medico-sanitare publice din regiunea transnistreană beneficiază de echipament informațional în valoare de 279 mii MDL, oferit din grantul Fondului Global pentru combaterea SIDA, Tuberculozei și Malariei, runda a 6-a. Echipamentul este parte a unui lot mai mare de 1 milion 611 mii MDL, distribuit la 95 instituții medico-sanitare publice de pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv Transnistria.

Cele 26 stații de lucru (computere, imprimante, cu toate componentele necesare și programele SOFT instalate) au fost livrate instituțiilor din stânga Nistrului cu scopul de a integra secțiile de epidemiologie, cabinetele dermatovenerologice și cabinetele de boli infecțioase din această regiune într-un sistem unic de evaluare și monitorizare a Programului Național de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS pe țară.

Instruirile s-au desfășurat în două etape. La prima etapă au fost instruiți lucrătorii medicali din cadrul sistemului de supraveghere generală a infecțiilor (epidemiologi, asistenți de epidemiologi, medici infecționiști și dermatovenerologi),

care nu posedau deloc calculatorul. La cea de a doua etapă, lucrătorii medicali sunt instruiți pentru procesarea datelor conform programului SIME HIV/SIDA/ITS. Până la moment, SIME HIV/SIDA/ITS a fost adresat doar medicilor dermatovenerologi, celelalte categorii de lucrători medicali urmând să fie instruiți în acest program pe parcurs.

Responsabil pentru distribuirea echipamentului informațional, precum și pentru elaborarea programei SIME HIV/SIDA/ITS este Centrul Național de Management în Sănătate. Odată cu conectarea instituțiilor medicale la sistemul unic de monitorizare și evaluare a datelor privind infecția HIV/SIDA și infecțiile cu transmitere sexuală (SIME HIV/SIDA/ITS) în Republica Moldova, specialiștii în domeniu vor avea acces online la o bază de date statistice actualizată.

Accesul la baza de date va fi strict limitat pentru persoanele responsabile din cadrul serviciilor antrenate în sistemul de evidență și raportare a datelor HIV/SIDA/ITS.

Centrul SIDA informează ...

Potrivit **Ecaterinei Rotaru**, șeful secției epidemiologie al **Centrului SIDA**, la 1 iulie 2009, în Republica Moldova (inclusiv regiunea transnistreană) au fost înregistrate 5290 persoane infectate cu HIV (număr cumulativ).

Pe parcursul primului semestru al anului curent au fost înregistrate 369 cazuri noi de infecție cu HIV, dintre care 226 – pe malul drept al Nistrului și 143 cazuri – pe malul stâng.

Cele mai afectate regiuni de epidemia HIV/SIDA sunt Râbnîța, Tiraspol, Bălți, Sângerei, Fălești, Căușeni și Glodeni. 87 la sută dintre cazurile de infecție cu HIV (din numărul cumulativ) se înregistrează la persoanele cu vârsta cuprinsă între 15-39 ani (inclusiv, 20-24 ani – 24,46%, 25-29 ani – 25,42%, 30-34 ani – 18,10%, 35-39 ani – 11,66%).

Pe parcursul primului semestru al anului 2009 s-au testat la HIV peste 154 mii persoane de pe întreg teritoriul Republicii Moldova, inclusiv regiunea transnistriei.

**Informație înregistrată de Victoria Tataru
Secretariatul CNC TB/SIDA**

În RM va fi elaborată o strategie de comunicare pentru prevenirea HIV/SIDA

Pentru a se familiariza mai bine cu situația privind HIV/SIDA în Moldova, expertul Everold Hosein a avut un șir de întâlniri cu reprezentanții Ministerului Sănătății, Ministerului Educației și Tineretului, oficiului OMS din Moldova, UNAIDS Moldova, UNICEF-Moldova, Fundației Soros-Moldova, secretariatului CNC TB/SIDA, OIM, membrii grupului de lucru pe comunicare în domeniul HIV/SIDA/ITS.

Specialiștii din cadrul acestor organizații, precum și reprezentanți ai ONG-urilor care activează în domeniu, altor instituții publice au participat și la un atelier de lucru, ce a avut drept scop elaborarea strategiei pe comunicare.

Misiunea expertului internațional s-a încheiat cu un debriefing la Ministerul Sănătății, unde a prezentat un rezumat al activității efectuate în timpul aflării sale în Moldova.

În perioada 5-12 mai, în Republica Moldova s-a aflat Everold Hosein, consultant internațional al Organizației Mondiale a Sănătății, care a fost invitat pentru a contribui la elaborarea unei strategii naționale de comunicare, focalizată pe profilaxia HIV în rândul tinerilor, în special a adolescenților cu un risc sporit de infectare și a unui plan de activități în domeniul prevenirii HIV/SIDA.

Fondul Japonez de Dezvoltare Socială susține prevenirea hepatitelor B și C în Moldova

Proiectul „Prevenirea hepatitelor virale B și C” are drept obiective sporirea cunoștințelor tinerilor, migranților, lucrătorilor sexului comercial, bărbaților care fac sex cu bărbați, utilizatorilor de droguri privind căile de transmitere ale hepatitelor virale; promovarea utilizării serviciilor de consiliere și testare voluntară la HIV și hepatitele B și C; dezvoltarea unui program pilot pentru donării de sânge voluntare și a unui serviciu de sânge de calitate.

În vederea atingerii acestor scopuri, proiectul va susține următoarele activități: organizarea unor campanii de comunicare la nivel național și local; dezvoltarea unei rețele durabile de servicii de consiliere și testare voluntară, elaborarea și implementarea unui mecanism de monitorizare și evaluare a calității serviciilor de consiliere și testare voluntară, pilotarea metodelor inovatoare pentru atragerea noilor donatori de sânge și consolidarea capacităților locale ale serviciului de sânge și personalului acestuia.

Elementul inovator al Proiectului constă în implicarea activă a actorilor comunitari în activitățile de prevenire a hepatitelor virale. Astfel, reprezentanții administrației publice locale, organizațiilor neguvernamentale și liderii din comunități vor dezvolta și implementa planuri de acțiune la nivel de comunități pentru distribuirea informației despre hepatitele virale B și C în mediul populației. Totodată, reprezentanții administrației publice locale vor participa la elaborarea și implementarea mecanismului participativ de monitorizare și

evaluare a serviciilor de consiliere și testare voluntară la HIV și hepatite virale. Mobilizarea și implicarea actorilor comunitari în activități de prevenire va contribui la conștientizarea de către aceștia a rolului lor în profilaxia bolilor transmisibile la nivel local, la mărirea impactului activităților desfășurate și la asigurarea durabilității Proiectului. Proiectul, cu o durată de doi ani, va fi implementat în 10 unități administrative teritoriale (4 municipii și 6 raioane) din Moldova (inclusiv Transnistria).

Proiectul „Prevenirea hepatitelor virale B și C” a fost elaborat în urma consultărilor cu Ministerul Sănătății, Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Preventivă, Centrul Național de Transfuzie a Sângelui, UNAIDS și alți donatori pentru a asigura o complementaritate a activităților în curs de desfășurare și este susținut de aceste organizații. Activitățile și obiectivele Proiectului sunt în concordanță cu Strategia de Parteneriat a Băncii Mondiale pentru Republica Moldova pe anii 2009-2012.

Proiectul va fi implementat de către Centrul pentru Politici și Analiză în Sănătate (Centrul PAS) – organizație neguvernamentală și non-profit, înregistrată în Republica Moldova, ce activează în sectorul sănătății din anul 1999 și care are o experiență substanțială în managementul proiectelor finanțate de donatori, cum ar fi Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID), Banca Mondială și Fondul Global de combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei.

Fondul Japonez de Dezvoltare Socială a semnat un acord, prin intermediul Băncii Mondiale, oferind 1,4 milioane dolari SUA pentru prevenirea hepatitelor virale B și C în grupurile vulnerabile și cele cu risc sporit de infectare din Moldova.

EVENIMENTE

În perioada 11-12 iunie 2009, la Chișinău, s-a desfășurat Forumul III al organizațiilor nonguvernamentale din Republica Moldova, care activează în domeniile HIV/SIDA și tuberculozei.

Forumul III al ONG-urilor din Republica Moldova active în domeniile HIV/SIDA și tuberculozei

Forumul a asigurat continuitatea activităților precedente (Forumul I - decembrie 2004 și Forumul II - noiembrie 2007) și a abordat cele mai importante subiecte cu privire la coordonarea și consolidarea eforturilor în lupta împotriva HIV/SIDA și tuberculozei.

Forumul a pus accentul pe dezvoltarea societății civile implicate în controlul bolilor social-condiționate (TB și HIV/SIDA), fortificarea parteneriatului dintre structurile guvernamentale și sectorul neguvernamental; perfecționarea bazei normative ce ține de problemele HIV/SIDA; dezvoltarea ONG-urilor regionale ș.a.

În deschiderea evenimentului, **Oleg Lozan, viceministru al sănătății**, a ținut să sublinieze că Ministerul Sănătății apreciază colaborarea cu organizațiile nonguvernamentale ce activează în domeniul tuberculozei și HIV/SIDA și este cointerestat în dezvoltarea acestui parteneriat, așa cum "doar cu un partener puternic poți realiza sarcini ambițioase".

Forumul III național al ONG-urilor care activează în domeniul TB/SIDA a adunat peste 120 de reprezentanți ai societății civile, organizațiilor guvernamentale și internaționale de pe întreg teritoriul Republicii Moldova, inclusiv UTA Găgăuză și regiunea transnistreană.

Evenimentul a fost finanțat din resursele Fondului Global de combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei, runda a 6-a.

BLITZ – interviul revistei

1. De ce activitatea ONG-urilor este importantă în domeniul TB/SIDA?
2. Care sunt așteptările Dumneavoastră legate de acest forum republican?

VIOREL SOLTAN, DIRECTORUL CENTRULUI PENTRU POLITICI ȘI ANALIZE ÎN SĂNĂTATE PAS

1. Un sistem de sănătate, oricât de perfect ar fi (organizat în baza laboratoarelor specializate și al echipamentului medical performant), în lipsa persoanelor/beneficiarilor care să acceseze serviciile propuse, este nefuncțional. Există mai mulți factori ce pot împiedica accesarea serviciilor medicale de către populație. În cazul bolilor social-condiționate, printre aceștia sunt: frica lipsei de confidențialitate, stigma și discriminarea. Avantajul ONG-urilor e că prin natura lor pot fi mai aproape de beneficiari, răspunzând intereselor și necesităților lor directe.

O idee nouă care a apărut în cadrul Forumului se referă la posibilitatea ONG-urilor de a activa prin cumpărarea de către stat a serviciilor pe care acestea pot să le presteze beneficiarilor, așa numita "comandă de stat".

Spre exemplu, acolo unde statul este incapabil de a acoperi întregul spectru de activități medicale, psiho-sociale, juridice etc. necesare populației, pot fi implicate ONG-urile din localitate, care implementează astfel de activități, cu condiția

de a le procura aceste servicii, de a acredita și licența ONG-urile pentru a presta acest tip de servicii din banii publici. O asemenea abordare a soluționării problemelor sociale există în multe țări ale lumii și Moldova ar trebui să preia acest model.

O altă idee a Forumului este conștientizarea necesității integrării mai multor servicii într-o singură locație după principiul "one stop shopping". Ceea ce înseamnă că ONG-urile ar trebui să se gândească la dezvoltarea unor servicii integrate pentru beneficiarii lor. Cred că deja este timpul ca organizațiile, care implementează un anumit tip de servicii (spre exemplu, schimbul seringilor în scopul prevenirii infectării cu HIV de la o persoană la alta) să se orienteze la prestarea unui spectru mult mai larg de activități de informare, profilaxie, asistență socială atât a persoanelor infectate sau afectate de HIV, cât și a bolnavilor de tuberculoză. Concepția "unui singur ghișeu" oferă posibilitate beneficiarilor să acceseze mai ușor serviciile de care aceștia au nevoie și să-și îmbunătățească mai rapid condițiile de sănătate.

2. Cea mai mare așteptare a mea e să se mărească numărul ONG-urilor ce activează în domeniul tuberculozei: două ONG-uri pentru întreaga republică e prea puțin.

IGOR CHILICEVSKI, LIGA PERSOANELOR CARE TRĂIESC CU HIV

1. Forumul a făcut bilanțul activității organizațiilor nonguvernamentale din Republica Moldova pe parcursul ultimilor doi ani. În calitate de co-organizatori ai acestei ediții, am rămas plăcut surprins de interesul participanților pentru programul evenimentului, dar și de contribuția fiecărei organizații în parte la prezentarea comunicărilor pentru sesiunile în plen, participarea la atelierele de lucru și la dezbateri, elaborarea posterelor.

Cu toții am muncit intens aceste două zile pentru a găsi

răspunsuri la întrebările care ne frământă, pentru a face propuneri constructive și pentru a medita mai profund la acțiunile noastre de viitor. Printre punctele importante ale rezoluției Forumului se numără: dezvoltarea parteneriatelor, fortificarea relațiilor dintre însăși ONG-uri și dintre ONG-uri și alte organizații (guvernamentale, private, publice, internaționale).

2. În general, sunt satisfăcut de nivelul de pregătire al ediției din acest an. Singura mea nemulțumire e că am așteptat mai mult dialog și deschidere din partea organizațiilor guvernamentale. Acest dialog nu prea a fost pentru că puține autorități de nivel oficial ne-au onorat cu prezența.

Așteptări și sugestii pe marginea Forumului III al ONG-urilor TB/SIDA

VITALIE SLOBOZIAN, FUNDAȚIA SOROS-MOLDOVA

A fost un eveniment destul de productiv, care a accentuat rolul și importanța ONG-urilor pe segmentul TB/SIDA. Ediția curentă ar trebui să contribuie la fortificarea parteneriatului dintre organizațiile de stat și cele neguvernamentale de nivel local. Dacă la nivel central, prin Consiliul Național de Coordonare TB/SIDA, acest parteneriat este oarecum vizibil, la nivelul Autorităților Publice Locale este loc de mai bine.

TUDOR VASILIEV, DISPENSARUL REPUBLICAN DE NARCOLOGIE

Sunt surprins de gama largă de activități, pe care o acoperă sectorul ONG-urilor în Moldova (domeniul educației, profilaxiei, reducerea riscurilor în rândul consumatorilor de droguri, asistența pentru persoanele infectate cu HIV și bolnave de SIDA). Am avut ce învăța de la reprezentanții ONG-urilor chiar din prima zi de lucru a Forumului.

RUSLAN POVERGA, ONG "VIAȚA NOUĂ"

Un succes al forumului este implicarea unui număr foarte mare de ONG-uri, fiecare având posibilitatea să-și facă cât mai vizibilă activitatea prin intermediul prezentărilor, discuțiilor în grupul de lucru, concursului de postere. Forumul ne-a oferit posibilitatea să ne cunoaștem mai bine și chiar să distrugem miturile precum că unele organizații nu ar fi destul de prezente în domeniu, ci doar ar cheltui banii. Forumul este mobilizator în sensul că îți oferă posibilitatea de a te simți parte a unei acțiuni comune. Pentru mine este încurajator să simt acest lucru.

ANDREI CASPAROV, ONG "TINERETUL POZITIV"

În general, asemenea activități sunt necesare. Și nu o dată la doi ani (chiar dacă sunt anumite cheltuieli de buget), dar mai des. Întrunirile o dată la doi ani sunt un fel de raportare a activităților realizate și nu este suficient să facem doar retrospective. Dacă asemenea forumuri ar fi organizate mai des - activitatea ONG-urilor ar fi de o calitate mai bună. Aștept o strategie comună de activitate a ONG-urilor pentru următorii ani. Consider că avem mult de lucru, așa cum la momentul ONG-urile nu sunt destul de consolidate. Fiecare Rețea, Uniune, ONG trăiește cu problemele și proiectele sale și aceasta face să ne simțim dispersați și neputincioși.

IURIE VERDEȘ, PARTICIPANT

Comparativ cu edițiile precedente, cea curentă este la un nivel mai bun. Realizările obținute de ONG-uri în diferite domenii de intervenție - bucură. Ce mă frământă? Comunicarea dintre organizații. Fiecare organizație trăiește în propria găoace. Dar cu toții suntem preocupați de problemele societății. Aștept mai multe propuneri concrete pentru activitatea de viitor. Mă interesează și gestionarea finanțelor din domeniul TB/SIDA. Forumul ONG-urilor trebuie să adopte o poziție comună a societății civile vizavi de noile provocări din domeniu.

ALEXANDRU GONCEAR, CENTRUL SIDA, TIRASPOL

Forumul a demonstrat că ONG-urile din domeniul HIV/SIDA și TB își întăresc capacitățile de lucru și devin tot mai active în profilaxia acestor maladii. Altfel zis, muncesc alături de noi, cei care suntem abilitați cu funcții în cadrul instituțiilor guvernamentale să facem tot ce ne stă în puteri ca să ameliorăm situația.

DORA RODIUCOV, ONG „SPERANȚA TERREI”, BĂLȚI

Sunt foarte bucuroasă că am avut posibilitatea să prezint organizația în cadrul acestui Forum. Sunt preocupată de problemele tuberculozei și mi-aș dori ca mai multe organizații să se implice anume pe acest segment, deoarece dacă în domeniul HIV/SIDA există câteva zeci de organizații, în domeniul tuberculozei sunt doar câteva. Apreciez schimbul de practici bune pe care l-am avut cu colegii, dar mi-ar fi fost plăcut dacă la eveniment ar fi fost invitați și experți din alte țări ca să avem și un schimb de experiență internațională. La fel, s-a simțit lipsa reprezentanților Autorităților Publice Locale.

ECATERINA ROTARU, CENTRUL SIDA, CHIȘINĂU

La ediția curentă se observă o creștere profesională a ONG-urilor în implementarea activităților de profilaxie și de reducere a noxelor, precum și a altor servicii de asistență și consultanță pe care le acordă. Cred că este corect că majoritatea ONG-urilor se axează pe profilaxie, deoarece astăzi nu trebuie să ne adresăm doar unor grupuri înguste (numite vulnerabile), ci întregii societăți. Cu toții suntem expuși riscurilor contractării diferitor virusi/infecții și fiecare este responsabil de sănătatea sa. Este timpul să respectăm și să promovăm valorile unei societăți sănătoase.

DUMITRU SAIN, COORDONATORUL PNCT

Este bine că la Forumul din acest an participanții au optat pentru abordarea în complex a problemelor din domeniul HIV/SIDA și tuberculoză. Aceasta ne va permite să găsim și soluții comune pentru a obține o stabilizare a situației și un control mai bun al acestor infecții.

TATIANA TARANOVA, PARTICIPANTĂ, TIRASPOL

Pe parcursul acestor două zile am acumulat atâta informație utilă și atâta energie pozitivă, că îmi va ajunge până la ediția viitoare... Aș semna de trei ori sub orice punct al rezoluției Forumului și dacă vom reuși să realizăm ceea ce ne propunem, cred că ar fi excelent.

DENIS FETESCU, LUCRĂTOR OUTREACH, CHIȘINĂU

Participând la acest Forum, am cunoscut multe organizații, care activează în domeniul HIV/SIDA și am înțeles că doar prin eforturi comune vom putea opri epidemia și discriminarea în țara noastră. Individual, fiecare va trage în partea sa și vom fi ca racul, lebăda și știuca. Am întâlnit mulți oameni motivați pentru ceea ce fac și aceasta mi-a întărit speranța că nu se lucrează doar pentru cifre, rapoarte, dar ... pentru oameni. Omul trebuie să fie o prioritate și atunci totul va fi bine.

OLGA CHILICEVSHI, ASOCIAȚIA „CREDINȚA”

Am aflat despre multe organizații care activează în domeniu și entuziasmul ONG-iștilor este de invidiat. Cât privește mărirea numărului de ONG-uri pe segmentul HIV/SIDA, cred că mai bine ar fi să îmbunătățim calitatea serviciilor acordate.

LILIANA CARAULAN, UCIMP TB/SIDA

Societatea civilă s-a maturizat și dorește să se implice în procese, care până mai ieri îi erau străine. Acest fapt bucură, deoarece nu-și cere numai drepturile, dar este gata să-și asume și obligațiunile respective.

Reportaj și foto:
Victoria Tataru

Cursa automobilistică la tema HIV/SIDA

Cursa automobilistică pentru "Cupa Găgăuziei", care s-a desfășurat la 31 mai, în orașul Ciadâr Lunga din UTA Găgăuză, a adus o victorie Clubului "Master Cross" din orașul Chișinău.

Evenimentul a fost organizat de clubul-auto "Profi-Pilot" și Liga persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA din Republica Moldova, în colaborare cu Primăria orașului Ciadâr Lunga și organizațiile neguvernamentale "Biaz Gul"/"Trandafirul alb" din Comrat și "Ileri"/"Avante" din Ciadâr Lunga.

Başcanul UTA Găgăuză, Mihail Formuzal i-a salutat pe participanți și le-a urat mult succes, menționând că este pentru prima dată când cursa automobilistică se va desfășura pentru obținerea premiului "Cupa Găgăuziei".

Evenimentul a inclus în competiție 21 de automobiliști, reprezentanți ai cluburilor sportive din Edineț, Orhei, Ciadâr Lunga și Chișinău.

Participanții s-au întrecut în măiestria de a conduce mașini VAZ cu capacitatea de până la 1400 cm3, 1600 cm3, 3500 cm3 și mașini retro "Baghi" cu capacitatea de 1600 cm3. Toți concurenții au demonstrat profesionalism și mult curaj, totuși, învingători ai cursei automobilistice 2009 au fost desemnați Igori Cardasiuc și Roman Hâncu, membrii echipei "Master Cross", care a obținut "Cupa Găgăuziei" din partea Bașcanului UTA Găgăuză. Deținătorul Cupei cursei automobilistice din anul 2008 este Ivan Codoroja (echipa "Profi-Pilot", Chișinău).

Cursa automobilistică a fost organizată la tema profilaxiei HIV/SIDA pentru a atrage atenția opiniei publice, și în special a tinerilor, asupra problemelor legate de HIV și SIDA în Republica Moldova. În mesajul său, Igor Chilicevschi, președintele Ligii persoanelor care trăiesc cu HIV în Moldova a spus: "A cunoaște despre HIV/SIDA înseamnă să știi cum să te protejezi de această infecție și să ai o atitudine tolerantă față de persoanele infectate cu HIV și bolnave de SIDA".

La manifestările consacrate cursei automobilistice 2009 au mai participat: Ion Vieru, șeful Direcției sănătate și protecție socială din UTA Găgăuză, Gheorghe Marandoz, primarul orașului Ciadâr Lunga, Alexandru Zavruciko, președintele "Biaz Gul", Alexandru Gheorghită, vicepreședintele ONG "Ileri" și voluntari, care au distribuit în timpul evenimentului materiale informative despre HIV/SIDA.

**Text și foto: Victoria Tataru
Secretariatul Consiliului Național de Coordonare TB/SIDA**

Меморандум о сотрудничестве

Участниками данной встречи стали: Ассоциация по защите прав о социальной реинтеграции в общество людей, живущих с ВИЧ и больных СПИДом "Biaz Gul", "Крединца" и ОО "Здоровое будущее", Тирасполь.

Целью данной встречи стало: обмен опытом в сфере предоставления услуг для ЛЖВ, а также налаживание сотрудничества с государственными властями, налаживание партнерских отношений, создание благоприятных условий для работы.

Гости из Комрата поделились с опытом работы в проведении групп взаимопомощи, благодаря уникальному случаю активисты организаций предоставили гостям возможность провести группу в Тирасполе. Итогом встречи стало подписание меморандума о сотрудничестве.

ОО "Здоровое будущее"
futuregeneration@mail.ru

В июне месяце, в офисе ОО "Здоровое будущее" состоялась встреча между представителями ВИЧ сервисных организаций Гагаузии и Приднестровья.

Палаточный лагерь для молодежи

18-20 июня 2009, в городе Сороки, село Рубленица, был организован молодежный палаточный лагерь "Молодёжь севера Молдовы за здоровый образ жизни". В этот лагерь были приглашены молодежные организации из городов Бельцы, Флорешты и Сороки.

Во время лагеря проводились спортивные игры, купание в озере, рыбалка. Вечера проводились у костра с пением песен под гитару и интересными беседами. Одной из затронутых тем была: "Проблема ВИЧ/СПИДа и молодёжь".

Женя 22 года: „Я работаю в Москве и приехал домой в отпуск. Мой друг Андрей сказал, что идёт отдыхать в палаточный лагерь, где не будет алкоголя. Что за отдых без алкоголя? спросил я. Поедем вместе и увидишь, сказал он. И я увидел, это было что-то необычное!“

Андрей 19 лет: „Всё было здорово. Отдых, спорт, рыбалка... А также я был удивлён тем, что когда была затронута тема "ВИЧ/СПИДа", оказалось, что многие ребята достаточно много знают об этой проблеме, и на вопрос организаторов этого лагеря - "какова была бы ваша реакция, если бы вы узнали, что среди вас есть человек, живущий с ВИЧ инфекцией?“, ребята ответили, что их отношение никак не изменилось бы к этому человеку, потому что они достаточно информированы, и это позволяет им дружить с этими людьми.“

Дана 16 лет: „Я очень рада что участвовала в этом палаточный лагерь: приобрела много новых друзей, была возможность ещё раз услышать информацию о способах передачи и предохранения от инфекции ВИЧ. Хотелось бы, чтоб в следующий раз приехало еще больше молодёжи“.

Артур Буфняк
Координатор НПО „Viața Nouă“, Сорока
new_life@arax.md

INIȚIATIVA PLUS

Atelier regional în HIV/SIDA

Republica Moldova a găzduit atelierul regional de instruire „Metodele de estimare și prognozare în HIV/SIDA” pentru Europa de Est și Asia Centrală.

Mai mult de 40 de participanți din Tadjikistan, Kazahstan, Federația Rusă, Belarus, Armenia, Georgia, Azerbaidjan, Uzbekistan, Republica Kirgizstan, Ucraina și Moldova au sosit în Chișinău pentru a aprofunda cunoștințele și a dobândi abilitățile necesare în utilizarea metodelor de estimare și prognozare în HIV/SIDA.

Atelierul a avut drept scop consolidarea capacității țărilor în domeniul estimării și prognozării tendințelor HIV/SIDA în Europa de Est și Asia Centrală, în cadrul evenimentului fiind prezentate versiunile actualizate ale instrumentelor de proiectare și estimare (Epidemic Projections Package/Spectrum).

Începând cu 1997, sub egida UNAIDS și OMS, au fost efectuate și publicate estimări și prognoze ale evoluției epidemiei HIV/SIDA atât la nivel global, cât și cu accent pe evoluția la nivel de

țări. Metodele și formulele utilizate pentru a produce estimări în domeniul HIV au fost substanțial îmbunătățite în baza aprofundării cunoștințelor despre epidemia HIV și a dinamicii acesteia în diferitele populații.

Cele trei zile intensive de instruire au inclus sesiuni teoretice axate asupra scopului și aplicării instrumentelor de proiectare și estimare, definirea populațiilor expuse riscului sporit de infectare și estimarea mărimii subpopulațiilor, precum și sesiuni practice de estimare a tendințelor prevalenței HIV, necesităților de tratament, indicatorilor de prevenire a transmiterii HIV de la mamă la făt prin utilizarea soft-urilor de proiectare EPP și Spectrum. Atelierul regional a reprezentat un for important de schimb de experiență și discuții între reprezentanții statelor din Europa de Est și Asia Centrală.

Violeta Bunesco, UNAIDS

Берегите себя, чтобы жить...

„Берегите себя”... Лен-точки с этими словами получили все, кто 17 мая пришел на площадь Суворова, чтобы почтить память людей, умерших от СПИДа.

Всемирный День памяти тех, чьи жизни оборвала эта болезнь, не обошел и наш город. Учредителями мероприятия выступили администрация г. Тирасполь и „Управление по физической культуре, спорту и делам молодежи”. В проведении этой акции приняли участие организации, занимающиеся проблемами ВИЧ/СПИДа: „Поддержка ВИЧ-инфицированных Белая роза”, „Крединца” г. Тирасполь.

Возле киноконцертного комплекса „Тирасполь” были выставлены рисунки, изображающие силуэты людей, умерших от СПИДа в 2008 году. На экране, расположенном над зданием кинотеатра, был показан фильм о ВИЧ/СПИД инфекции. Возле кинотеатра были выставлены стенды с материалами, иллюстрирующими основные сведения о болезни, а также статистические данные по Приднестровью. Здесь же были развешены плакаты, на которых все желающие могли написать свои мнения об этом дне и о данном мероприятии. Прохожим раздавался санитарно-просветительский материал, содержащий основную информацию о СПИДе.

Вечером на сцене возле КК „Тирасполь” состоялась концертная программа, в которой приняли участие студенты ПГУ им. Т.Г. Шевченко и музыкального училища, а также музыкальные и театральные творческие коллективы Приднестровья.

Мероприятие, посвященное Дню памяти людей, умерших от СПИДа, закончилось запуском в небо красных шаров. Каждый из них символизировал жизнь человека, которую унесла с собой неизлечимая болезнь...

Акция нашла отклик в сердцах наших горожан. Никто из них не остался равнодушным. Большинство случайных прохожих стали зрителями концертной программы. Многие внимательно изучали стенды, оставляли свои отзывы на плакатах и задавали вопросы организаторам. Вот впечатления тираспольчан о прошедшем мероприятии:

Ирина (19 лет):

Я была шокирована, когда, отпуская шары, называли имена людей и их возраст... Они же все такие молодые! Это очень страшно!

Виктория (22 года):

Я всегда думала, что знаю о СПИДе все. Но после сегодняшней викторины, в которой молодые люди соревновались в своих знаниях об этой болезни, я поняла, что очень много не знала. Например, теперь я знаю, что комары этот вирус не переносят. А еще я была уверена, что можно заразиться через поцелуй. Как оказалось, так вирус тоже не передается.

Вадим (34 года):

Подобные акции помогают нам осознать, что никто не застрахован от этой болезни. А люди, которые болеют, такие же, как и мы. Не нужно отталкивать их. Наоборот, нужно их поддерживать и помнить, что каждый из нас может оказаться на их месте...

*Луиза Лавр
Фото автора*

ДЕНЬ ПАМЯТИ УМЕРШИХ ОТ СПИДА

Инвалидность и ВИЧ

По оценкам, 650 миллионов человек – или 10% мирового населения – являются инвалидами. Хотя в группах высокого риска заражения ВИЧ встречаются люди с разными видами ограничений, проблеме взаимосвязи между ВИЧ и инвалидностью не уделяется достаточного внимания.

По этой причине Объединенная программа Организации Объединенных Наций по ВИЧ/СПИДу (UNAIDS), Всемирная организация здравоохранения и Управление Верховного комиссара Организации Объединенных Наций по правам человека (ОНЧР) разработали совместный документ с изложением концепции, в котором рассматриваются связи между ВИЧ и инвалидностью и предлагаются рекомендации для изменения политики.

В этом документе обсуждаются действия, необходимые для того, чтобы расширить участие инвалидов в противодействии ВИЧ и обеспечить им доступ к услугам в связи с ВИЧ, разработанным с учетом их разнообразных потребностей и не уступающим услугам, доступным для других членов общества.

Факты свидетельствуют о том, что инвалиды подвергаются такому же или даже более высокому риску ВИЧ-инфекции, как и люди без ограничений. Из-за недостаточного доступа к адекватным услугам по профилактике и поддержке в связи с ВИЧ инвалиды могут практиковать поведение, которое подвергает их риску ВИЧ-инфекции, например, незащищенные гетеросексуальные половые отношения или секс между мужчинами (в том числе, в секс-бизнесе), и потребление инъекционных наркотиков.

В концепции отмечается, что высокий процент инвалидов в течение жизни подвергаются сексуальным нападениям или жестокому обращению, причем особенно высокому риску подвержены женщины и девушки, лица с умственными расстройствами и люди, содержащиеся в специализированных учреждениях, школах или больницах.

Кроме того, существуют данные о том, что в некоторых странах инвалиды подвергаются изнасилованию, потому что считается, что это может “вылечить” ВИЧ-позитивного человека.

Инвалиды могут не пользоваться в полной мере всеми услугами в связи с ВИЧ и сопутствующими услугами в области сексуального и репродуктивного здоровья, потому что эти службы, расположенные в клиниках, больницах и других учреждениях могут быть для них физически недоступными, не имеют специалистов, знающих язык глухонемых, или не предоставляют информацию в альтернативной форме, например, с использованием шрифта Брайля, в аудиозаписи или изложенную простым, понятным языком. Кроме того, лица, предоставляющие услуги, могут не разбираться в проблемах инвалидности или иметь недостоверную информацию и практиковать стигматизирующее отношение к инвалидам.

Как отмечено в Конвенции о правах инвалидов 2006 года, люди с ограниченными возможностями имеют право участвовать в принятии решений, влияющих на их жизнь, и должны полноценно вовлекаться в разработку, осуществление и оценку стратегий и программ в связи с ВИЧ. Это лучший способ обеспечения того, чтобы эти стратегии и программы учитывали их потребности.

Концепция “Инвалидность и ВИЧ” содержит призыв к организациям, предоставляющим услуги в связи с ВИЧ, вовлекать инвалидов в работу. Правительствам, гражданскому обществу и международным учреждениям рекомендуется устранить физические, информационные, коммуникационные, экономические и отношенческие барьеры, чтобы не только расширить доступ к программам по ВИЧ, но и помочь людям в получении более широкого спектра медицинских и социальных услуг.

www.unaids.org.ru

ЮНЭЙДС, ВОЗ и Управление Верховного комиссара ООН по правам человека разработали концепцию «Инвалидность и ВИЧ».

La București a fost deschisă Academia Europeană HIV/SIDA

„România a parcurs drumul de la frică și necunoaștere la capacitatea de a controla și stăpâni un fenomen atât de complex cum este epidemia HIV/SIDA. Avem personal foarte bine pregătit și programe bine puse la punct. Această Academie ne va ajuta să continuăm programele cu succes, dar și să îi ajutăm și pe alții la fel cum noi am primit la rândul nostru ajutor acum 20 de ani”, a spus Ministrul Sănătății, Ion Bazac la ceremonia de inaugurare a Academiei.

Academia, ca parte a Institutului Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Bals”, va oferi în România pentru beneficiari români sau străini o varietate mare de programe de cursuri rezidențiale sau la distanță având avantajul de a oferi acces direct la pacienți, facilități, experți și proceduri de top. Președintele Comitetului de organizare a Academiei, Prof. Dr. Adrian Streinu-Cercel a ținut să sublinieze că „România are nevoie în continuare de personal bine calificat pe care această Academie îl va pregăti prin programele ei. Epidemia HIV/SIDA

și alte boli infecțioase vor fi cu noi pentru multă vreme. Această Academie va crea experții de care avem nevoie ca să fim întotdeauna cu un pas înainte acestor epidemii și să le oprim la timp și eficient.”

La ceremonia de inaugurare a clădirii Centrale a Academiei construită în incinta Institutului național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Bals” au fost prezenți peste 200 de experți români și străini, reprezentând 15 țări europene.

La nivel național, Academia își propune să fie un instrument de referință pentru pregătirea post-universitară a diverselor categorii de personal medical și social. La nivel internațional, Academia va susține o rețea de experți din peste 15 țări europene, care vor lucra pentru a crea standarde și ghiduri de bună practică și pentru a se solidariza în susținerea programelor adecvate pentru combaterea HIV/SIDA și a altor boli infecțioase la nivelul Uniunii Europene.

www.HotNews.ro

Academia Europeană HIV/ SIDA și de Boli Infecțioase este un proiect care urmărește să crească nivelul de pregătire al personalului medical și social din România și din alte țări europene pentru a face față numeroaselor provocări generate de aceste boli. Proiectul a fost lansat la 27 iunie, la București.

SOCIETATE

Acțiuni de caritate pentru copiii infectați cu HIV

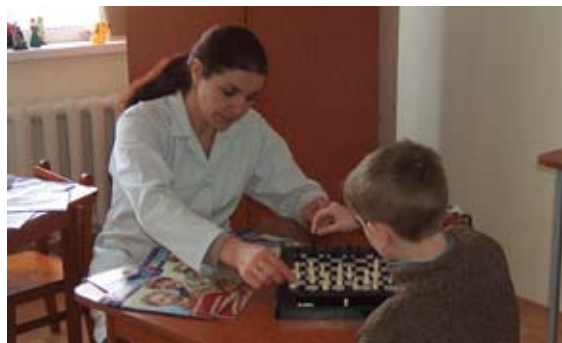
Potrivit **vicedirectorului DDVR, Viorel Calistru**, obiectele din donație vor îmbogăți decorul saloanelor, oferindu-le copiilor mai multe clipe de bucurie și ajutându-i să depășească mai ușor stresul cauzat de spitalizare.

Peste 300 de jucării moi, cărți de citit și colorat, jocuri-puzzle, tablouri de perete și alte obiecte pentru copii au fost donate secției pentru tratamentul persoanelor infectate cu HIV și bolnave de SIDA de la Dispensarul Republican de Dermatovenerologie în cadrul acțiunii de caritate **“Să te simți ca acasă”**, organizată de reprezentanța SIDA Est-Vest (AFEV) în Republica Moldova.

Acțiunea de caritate **“Să te simți ca acasă”** a durat două luni și a fost susținută de mai multe organizații, printre care: S.A **“Floare Carpet”**, Misiunea Religioasă Catolică, liceul teoretic **“Al. I. Cuza”**, oficiul Băncii Mondiale din Moldova și voluntarii proiectului **“Dance4life”**.

Secția pentru tratamentul persoanelor infectate cu HIV și bolnave de SIDA a fost deschisă în anul 2003 cu suportul Fondului Global pentru combaterea SIDA, Tuberculozei și Malariei. Din anul 2007, cu ajutorul UNICEF Moldova, saloanele pentru copii au fost separate de saloanele pentru maturi, actualmente existând condiții de spitalizare pentru șase copii/adolescenți/ sau mame cu copii.

Saloanele pentru copii sunt dotate cu frigider, unități sanitare, aer condiționat, lămpi bactericide moderne, care reduc riscul

posibil de a contracta alte infecții din mediul ambiant. Pentru copiii de 2-3 ani, în cadrul secției, există cărucioare și pătucuri speciale. Pentru copiii mai mari este amenajată o sală cu jocuri, televizor, mobilier adaptat vârstei copiilor.

De la începutul anului până la 1 iunie curent în cadrul secției pentru acordarea tratamentului antiretroviral s-au aflat la tratament 20 de copii. În total, în Republica Moldova, sunt înregistrați 64 de copii infectați cu HIV. Pe parcursul anului 2009 nu a fost înregistrat nici un caz de infectare cu HIV în rândul copiilor.

Acțiunea „+1”

Scopul acțiunii: sensibilizarea și informarea comunității, în special a tinerilor și adolescenților cu privire la infecția HIV, păstrarea vie a memoriei persoanelor decedate de SIDA în mun. Bălți.

Conceptul: „+1” este un simbol, ce semnifică „sunt de acord”, „și eu”, „sunt solidar”. În acest mod, persoanele își exprimă aderarea la această idee.

Acțiunea a inclus: Plasarea panglicii roșii și a lumânărilor (simbolul solidarității cu persoanele afectate direct de epidemia HIV și simbolul memoriei vie a persoanelor decedate de SIDA) pe bulevardul „Vasile Alecsandri”; plasarea unui baner (2x2 m), pe care trecătorii au putut să scrie simbolul „+1” în semn că se solidarizează cu organizatorii acțiunii.

Voluntarii (din care au făcut parte persoane care trăiesc cu HIV, membrii asociațiilor partenere, studenți) le-au vorbit trecătorilor despre semnificația acestei acțiuni/zile, problematica infecției HIV în R. Moldova, propunându-le să completeze și un chestionar de evaluare a cunoștințelor și atitudinii față de infecția HIV.

La sfârșitul completării anchetei, persoanele au primit broșuri informative și au aprins lumânări în memoria persoanelor decedate. Locuitorii orașului Bălți au fost rugați să completeze într-o Carte a Memoriei, deschisă încă în 2007. La acțiunea din acest an, au fost colectate peste 50 de mesaje noi. Banerul cu simbolul „+1”, completat de către locuitorii mun. Bălți, a fost plasat în parcul „Andrieș” din mun. Bălți.

Ala Iațco, Bălți

Program de instruire pentru femeile de afaceri din Moldova

Pentru prima dată în Moldova, 60 de femei de afaceri, manageri din cadrul companiilor din Moldova, au participat la un program de instruire outdoor intitulat **“Soluții pentru reducerea răspândirii infecției HIV în rândul femeilor din Moldova în contextul fluxului înalt al migrației, sărăciei și crizei financiare globale”**.

Trainingul a fost organizat de către Organizația Internațională a Muncii (OIM), Programul Politici privind HIV/SIDA la locul de muncă în colaborare cu ICAMB și moderat de echipa de trainer/facilitatori ai Centrului de Training “CMB”.

Scopul programului a fost de a sensibiliza femeile de afaceri și femeile cu poziții cheie din cadrul companiilor/organizațiilor vis-a-vis de importanța abordării subiectelor ce țin de sănătate, prevenirea răspândirii infecției HIV în rândul femeilor, factorii care contribuie la sporirea numărului de persoane afectate, vulnerabilitatea femeii la infecția HIV, soluții (pentru femeile din Moldova) oferite de femeile de afaceri.

Programul a inclus activități interactive, jocuri, mini-prezentări, debriefing și studii de caz.

Elena Jidobin,
coordonator de program OIM
elena.jidobin@iloaid.md

Сеть волонтеров по профилактике ВИЧ

17 июня в офисе ОО "ИЦ "Здоровое будущее" состоялась встреча со студентами по поводу создания сети волонтеров по профилактике ВИЧ. Отрадно то, что молодые люди сами проявили инициативу, посмотрев передачу по ТВ о деятельности ОО "Здоровое будущее" и посчитали, что могут стать полезными для проведения профилактических работ.

Сотрудники провели презентацию организации, показали фото и видео материалы. Также ребята приняли решение пройти тест на ВИЧ-инфекцию. Надеемся, что неравнодушной молодежи в наших рядах станет еще больше.

futuregeneration@mail.ru

Создание координационного совета в сфере профилактики ВИЧ

В офисе НПО "Взаимодействие" состоялся круглый стол на тему "Профилактика, диагностика и лечение ВИЧ/СПИД-инфекции в Приднестровье".

Презентации состоялись с целью дальнейшего предотвращения распространения ВИЧ/СПИДа, а также для сотрудничества НПО и мед. учреждениями между собой и переадресация бенефициаров, оказания услуг для улучшения качества жизни ЛЖВ.

Итогом круглого стола было принятие решения о создании координационного совета в сфере профилактики ВИЧ.

Întâlnire cu reprezentatul Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă

Asociația „Tinerii pentru dreptul la viață” (Bălți) a organizat o întrunire a 30 de beneficiari ai Programului de reducere a riscurilor (utilizatori de droguri injectabile și persoane ce prestează servicii sexuale contra plată) cu dl Ilie Chițac, directorul Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă din Bălți. Necesitatea organizării acestei întruniri a fost generată de multiplele dificultăți și bariere cu care se confruntă aceste persoane în procesul de angajare în câmpul muncii și lipsei de informații.

Întâlnirea a durat aproximativ două ore, timp în care dlui Chițac i-au fost adresate numeroase întrebări ce țin de diverse aspecte ale angajării în câmpul muncii, inclusiv, procedura de înregistrare în calitate de șomer, alocația de șomer, asigurarea

medicală a șomerilor, posibilități de angajare în câmpul muncii, posibilități de recalificare sau instruire profesională. Deosebit de actuală fost analiza cazurilor dificile de angajare în câmpul muncii, asociate cu discriminarea acestor persoane.

Programele de reducere a riscurilor din mun. Bălți sunt implementate începând cu anul 2000 de către Asociația „Tinerii pentru dreptul la viața” (Bălți) din resursele financiare ale Fondului Global de combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei prin intermediul granturilor operate de Fundația Soros-Moldova.

Ala Iatco, Asociația „Tinerii pentru dreptul la viață”, Bălți

Terapia de substituție: necesități și avantaje

Agenda de lucru a atelierului a inclus comunicări ce s-au referit la situația epidemiologică a HIV/SIDA în Republica Moldova, inclusiv în penitenciare, precum și în regiunea de est a republicii. Subiectele, în mare parte, au ținut de advocacy, și au fost prezentate în contextul în care terapia de substituție a fost apreciată ca instrument esențial de reducere a riscurilor medicale, sociale și economice, dar și prin prisma experienței regionale și internaționale. Activitatea a fost organizată pentru specialiștii principali din cadrul autorităților de sănătate, penitenciarelor din regiune și pentru reprezentanții ONG-urilor active în domeniu.

Evenimentul a fost organizat de către Asociația Obștească „Carlux”, în colaborare cu organizația neguvernamentală „Programe medico-sociale” din estul țării, în contextul implementării proiectului „Advocacy pentru activități de prevenire HIV în rândul UDI din regiunea de est a RM”.

Atelierul este prima activitate realizată în cadrul proiectului respectiv. Printre rezultatele acestui atelier se numără

identificarea necesității organizării unor vizite de schimb de experiență în țările care oferă acest tip de servicii, cât și realizarea unei evaluări a situației utilizatorilor de droguri injectabile în regiune. Activitățile sunt preconizate pentru a fi organizate pe parcursul întregului an 2009.

În calitate de expert internațional, Sergey Dvoriak, director al Institutului de Politici de Sănătate Publică din Ucraina, s-a referit în comunicarea sa la avantajele instituirii unor astfel de servicii pentru sănătatea populației, prezentând rezultate de succes înregistrate în lume și în regiune. La eveniment au participat reprezentanți ai Birourilor UNAIDS, OMS, Fundației Soros-Moldova, specialiști ai serviciului narcologic din Moldova și reprezentanți ai Departamentului Instituției Penitenciare.

Proiectul „Advocacy pentru activități de prevenire HIV în rândul UDI din regiunea de est a RM” este finanțat de către Fundația Soros-Moldova și Institutul pentru o Societate Deschisă (New-York).

Atelierul de lucru: „Terapia de substituție: necesități și avantaje”, desfășurat la Tiraspol, a avut drept scop promovarea serviciilor de tratament în rândul utilizatorilor de droguri injectabile. Tratamentul de substituție este considerat ca o măsură eficientă de profilaxie a infecției HIV printre acest grup de beneficiari.

Formele rezistente de tuberculoză sunt complicații ale intervențiilor umane

Interviu cu dl
Valeriu Crudu,
coordonator programe,
Centrul PAS

Organizația Mondială a Sănătății (OMS) anunța recent că suntem în pragul primei pandemii a secolului nostru – gripa porcină – chemând la acțiuni de profilaxie sporite pentru prevenirea infectării cu virusul A (H1N1). Acum două secole, însă, omenirea se confrunta cu o altă maladie infecțioasă, pentru combaterea căreia au fost utilizate cele mai avansate tehnologii, dar care, cu regret, nu au reușit să stopeze răspândirea acestei epidemii– tuberculoza. Ce ne puteți spune despre provocările de ultimă oră ale tuberculozei?

Valeriu CRUDU: Tuberculoza este cunoscută de peste 2000 de ani. Deși de mai mult de jumătate de secol au fost descoperite medicamentele pentru tratamentul acestei maladii, astăzi fiind apreciată ca o boală curabilă, totuși, tuberculoza ucide circa 5 mii persoane în fiecare zi sau 2 milioane persoane pe an. La nivel global, aproximativ 2 mlrd. persoane (1/3 din populația lumii) este infectată cu *M. tuberculosis*. Tuberculoza este o boală infecțioasă, care se transmite pe cale aerogenă prin tuse, strănut. O persoană cu boală activă netratată poate infecta într-un an alte 10-15 persoane; iar 1 din 10 persoane infectate cu *M.tuberculosis* poate dezvolta boala activă în cursul vieții. Într-o informație publicată pe *Google news search* (de Hans Rosling) se menționează că pe parcursul a două săptămâni (24 aprilie - 06 mai 2009), OMS a confirmat că în 25 de țări afectate de gripa porcină H1N1 au decedat 31 persoane. În aceeași perioadă, din cauza tuberculozei, au fost înregistrate circa 60 mii decese, de asemenea, confirmate de OMS. Pentru comparație, numărul publicațiilor care pot fi accesate pe *Google news search* despre gripa H1N1 a fost de 253.442, iar cele despre tuberculoză - numai 6501.

În secolul XXI, omenirea se confruntă cu o nouă tuberculoză. Una dintre principalele caracteristici ale noii boli este asocierea cu infecția HIV și apariția tot mai des a formelor de TB multirezistentă (MDR TB) sau cu rezistență extinsă (XDR TB). În ultimii doi ani se vorbește deja despre apariția formei XXDR TB.

Ce conduce la apariția acestor forme de tuberculoză extrem de periculoase pentru sănătatea oamenilor?

Valeriu CRUDU: *MDR TB (multidrug resistance)* se definește ca rezistența tulpinilor de *M.tuberculosis* la preparatele strategice izoniazida și rifampicina, însoțită sau nu de rezistență la alte medicamente.

XDR-TB (extensive drug resistance) este o rezistență la cel puțin două dintre preparatele antituberculoase de linia I (rifampicina

și izoniazida) și aditional, o rezistență la oricare preparat din grupul fluorochinolonei și la cel puțin unul din trei preparate injectabile din linia a II-a, utilizate în tratamentul TB (capreomicin, kanamicin sau amikacin).

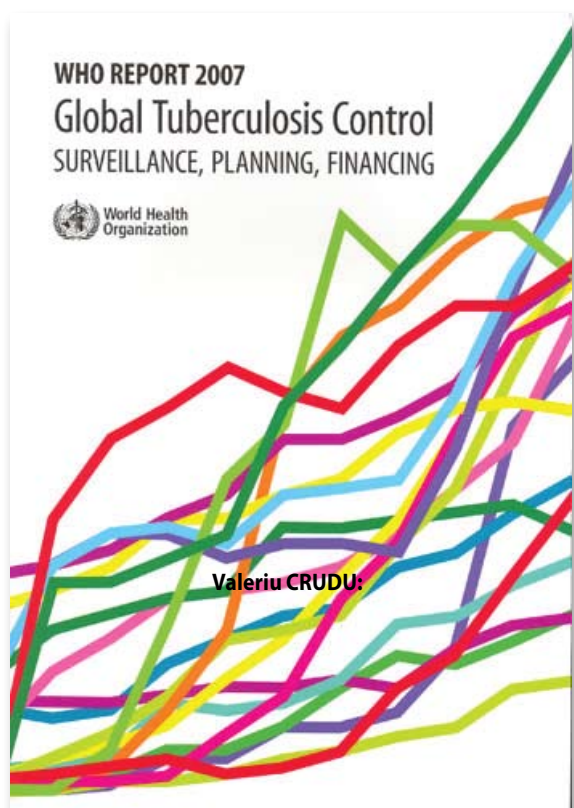
XXDR-TB (extremely extensive drug resistance) este o rezistență la toate medicamentele de linia I și II.

Factorii care facilitează apariția rezistenței antituberculoase (potrivit OMS) pot fi clasificați în următoarele categorii: factori biologici, factori clinici și de tratament, factori farmaceutici și farmacologici, factori administrativi, factori sociologici.

Există posibilități reale de a ne proteja de infectarea cu bacilul Koch și mai cu seama, de a ne proteja de formele incurabile ale tuberculozei?

Valeriu CRUDU: Cel mai frecvent, tuberculoza afectează plămâni. Infecția este transmisă pe cale aerogenă de la bolnavul cu tuberculoză pulmonară contagioasă, adică de la persoana care elimină micobacteria tuberculozei. Astfel, sursa principală de infecție o constituie bolnavul cu TB baciliferă, care prin picăturile eliminate prin tuse, strănut, vorbire - ajung în aer, iar împreună cu aerul inspirat acestea ajung în plămâni la persoana sănătoasă. Infecția poate fi contractată în încăperi aglomerate, neaerisite, în care se află bolnavi cu tuberculoză pulmonară contagioasă.

Nu toate persoanele, care s-au aflat în contact cu un pacient de tuberculoză, pot să se infecteze și cu mult mai puțini din ei pot face boală activă. Unui risc sporit sunt supuși membrii familiei acestuia și alte persoane, care se află în compania sa. Cum am menționat deja, numai o persoană din zece infectate vor dezvolta pe parcursul vieții boala activă. Îmbolnăvirea poate evolua foarte mult timp în formă ușoară și, dacă persoana nu

este obișnuită să atragă atenție la starea sănătății sale, va solicita tardiv asistența medicului. Respectiv, și boala va fi depistată tardiv, fapt ce va necesita un tratament mai îndelungat și mult mai multe eforturi, care, ar putea fi ineficiente.

Există, totuși, posibilități reale de a ne proteja de infectarea cu tuberculoză?

Valeriu CRUDU: În primul rând, sunt necesare măsuri la nivel de societate, și anume, trebuie redus numărul bolnavilor cu tuberculoză, care sunt surse de micobacterii tuberculoase. Pentru aceasta este necesar ca toți bolnavii cu tuberculoză să solicite la timp asistența medicală și să obțină un tratament complex. Cea mai efektivă formă de profilaxie a tuberculozei o constituie depistarea precoce și izolarea bolnavilor eliminatori de bacili, precum și acordarea unui tratament adecvat.

Totodată, fiecare persoană poate și trebuie să contribuie la creșterea imunității sale. Dezicerea de anumite vicii, respectarea regimului alimentar, călirea organismului, practicarea sportului pot diminua riscul de contaminare a tuberculozei. Pentru a evita contaminarea (dacă în casă există bolnavi cu tuberculoză), este necesar să se aerisească cât mai des încăperea (de 2-3 ori pe zi), să se facă curățenie cu cârpa umedă. Bolnavul, în timpul tusei și strănutului, trebuie să-și acopere nasul și gura cu o băsmăluță sau un șervețel, să utilizeze scuipătoare, care trebuie să fie dezinfectată regulat.

Care sunt simptomele de alertă în contractarea tuberculozei, pe care o persoană le poate sesiza, ca ulterior să se adreseze după asistență medicală?

Valeriu CRUDU: Principalele simptome ale tuberculozei pulmonare sunt: tuse cu spută pe o durată mai mult de 3 săptămâni, febră fără o cauză evidentă, frisoane, dureri toracice, hemoptizie (spută cu sânge, eliminată prin tuse), scădere ponderală bruscă, pierdere poftei de mâncare, astenie permanentă, oboseală, dispnee la efort fizic, transpirații nocturne excesive.

În cazul apariției unor simptome de acest fel, trebuie de solicitat în cel mai scurt timp posibil asistența medicului de familie. În nici un caz nu se admite autotrăamentul. Medicul de familie va recomanda consultarea ftiziopneumologului. Principalele investigații efectuate în caz de suspectare a tuberculozei la maturi sunt: examenul medical, analiza microscopică a sputei și radiografia cutiei toracice. Toate aceste investigații nu produc dureri și sunt inofensive. Numai un specialist poate prescrie un tratament adecvat. Pacienții nu trebuie să fie înspăimântați de diagnosticul tuberculoză. Un tratament precoce este șansa vindecării.

În general, tratamentul tuberculozei durează câteva luni. În cazul în care tratamentul decurge în conformitate cu toate indicațiile medicului, boala cedează. Pacientul care a trecut cursul integral de tratament se vindecă și nu mai prezintă o sursă de infecție pentru societate.

Se întâmplă, însă, că unii bolnavi de tuberculoză obolesc de tratamentul îndelungat și simțindu-se mai bine la scurt timp după începerea administrării preparatelor antituberculoase, întrerup tratamentul sau nu administrează toate preparatele prescrise de medic. În acest caz, crește rezistența micobacteriei tuberculoase față de antibioticele administrate, iar pacientul devine o sursă de răspândire a tuberculozei rezistente la medicamente. TB MDR și TB XDR sunt considerate complicații apărute în urma intervențiilor umane (*man made*). Altfel spus, la dezvoltarea formelor rezistente de tuberculoză, factorii principali sunt cauzați de lucrătorul medical și pacient. În Moldova, diagnosticarea și tratamentul tuberculozei se efectuează gratuit.

Cum poate fi menținută sub control tuberculoza în Republica Moldova?

Valeriu CRUDU: În ultimii 2-3 ani incidența prin tuberculoză nu a mai avut tendințe de creștere și se constată o mică descreștere a indicatorilor epidemiologici. Cea mai mare incidență a TB a fost în 2005, când au fost înregistrate 5632 cazuri, cu o incidență globală de 133,9 la 100 mii populație. În 2008 s-au înregistrat 4936 cazuri, cu o incidență globală de 120,0 la 100 mii populație. În același timp, este alarmant că a crescut numărul cazurilor de TB rezistentă. Formele TB MDR și TB XDR sunt cu mult mai dificile de tratat și au o letalitate mai mare ca tuberculoza simplă.

Actualmente în republică se implementează strategia DOTS Plus pentru controlul pacienților cu TB MDR. Adicional, din octombrie 2009, Moldova va beneficia de un nou grant din partea Fondului Global (runda a 8-a) pentru o perioadă de 5 ani, care include completamente activități de depistare și tratament al pacienților cu forme rezistente de tuberculoză.

Totuși, tuberculoza este o boală socială și doar cu eforturile medicilor este destul de complicat de controlat această infecție. Pentru un control eficient al maladiei este necesar de mobilizat toate structurile din țară (atât la nivel central, cât și raional). Este necesar de sporit rolul comunității în controlul acestei infecții. De asemenea, este important de acordat suport social bolnavilor de tuberculoză, deoarece majoritatea lor sunt cu venituri materiale/financiare sub nivelul dorit și nu-și pot satisface cerințele de alimentare pentru înfruntarea acestei boli. Fără implicarea reală a tuturor structurilor din țară (administrații publice locale, direcții municipale și raionale, ministere) este imposibil de stopat epidemia tuberculozei.

Vă mulțumesc pentru interviu.
Victoria TATARU

PROIECTE ÎN ACȚIUNE

Biserica poate și trebuie să aibă un rol important în profilaxia și combaterea HIV/SIDA

Interviu cu **Rodica Iftodi**,
 coordonator de programe
 HIV/SIDA, Asociația
 „Ajutorul Creștin din
 Moldova”

Cum a apărut Asociația „Ajutorul Creștin din Moldova”?

La inițiativa unui grup de biserici din Moldova, a Biroului Europei de Est al Consiliului Mondial al Bisericilor și ale agențiilor afiliate Consiliului Mondial al Bisericilor, în anul 2003 a fost creat Programul de Parteneriat din Moldova (PPM), o platformă de cooperare între biserici în domeniul diaconiei și dezvoltării, pentru bisericile din Moldova, precum și pentru organizațiile relateate. Acordurile preliminare asupra principiilor de bază de cooperare între bisericile din Moldova în sectoarele prioritare au fost stabilite la începutul anului 2003.

Urmând recomandările Consiliului Mondial al Bisericilor (reprezentat de Biroul Europei de Est) și deciziile luate în urma adunării anuale din 2007 a PPM, la 12 iunie 2007, la Ministerul Justiției, a fost înregistrată organizația independentă, neguvernamentală „Ajutorul Creștin din Moldova” (ACM).

Scopul acestei organizații este să susțină persoanele vulnerabile, lipsite de drepturi sociale și demnitate umană prin întărirea și consolidarea capacităților; promovarea cooperării ecumenice cu bisericile partenere și organizațiile implicate nemijlocit în activitatea socială și dezvoltarea durabilă la toate nivelele; sporirea rolului bisericii în societatea moldovenească modernă.

Ajutorul Creștin din Moldova reprezintă inițiativa comună a trei confesiuni din Moldova:

- Biserica Ortodoxă din Moldova (Mitropolia Moldovei)
- Uniunea Bisericilor Creștin Evanghelice Baptiste din Moldova
- Biserica Luteran Evanghelică din Moldova

Sectoarele prioritare: suport social, dezvoltarea capacităților, informare și advocacy, dezvoltare comunitară.

În opinia Dvs., care sunt cele mai mari realizări ale Asociației ACM?

Cu suportul agențiilor internaționale, pe parcursul anilor 2004-2008, în Moldova au fost implementate circa 120 inițiative de proiecte ale bisericilor și organizațiilor religioase în toate domeniile prioritare. Printre acestea: centre de zi pentru copii; centre informaționale pe lângă parohii; servicii de îngrijiri la domiciliu; repartizarea ajutorului umanitar; crearea locurilor de muncă prin deschiderea atelierelor de croitorie și de ceramică; aprovizionarea cu apă a comunei Costești; crearea Coaliției interconfesionale împotriva traficului de ființe umane, în parteneriat cu OIM.

În 2009, pe lângă inițiativele locale, au fost inițiate 3 programe extinse de activitate în domeniul suportului social (Programul de îngrijiri la domiciliu în raionul Ialoveni), dezvoltării comunitare (Programul Dream Village în satul Biesti, r.Orhei), informării și advocacy (Mobilizarea platformei interconfesionale în lupta contra HIV/SIDA). Ultimul a început în anul 2008, în parteneriat cu UNAIDS și include dezvoltarea unei platforme interconfesionale de advocacy în lupta contra HIV/SIDA, fortificarea capacităților reprezentanților clerului implicați în activități sociale, implementarea unor activități de prevenire de către reprezentanții bisericilor și instituțiile religioase.

Pentru reducerea stigmatizării HIV/SIDA printre slujitorii bisericii, Ajutorul Creștin din Moldova, cu susținerea Finn Church Aid, începând cu anul 2007, implementează diverse inițiative sociale, precum: organizarea trainingurilor și a workshopurilor pentru reprezentanții clerului și voluntarii bisericilor; a meselor rotunde cu actorii importanți din domeniu; realizarea emisiunilor TV și radio; publicarea articolelor în mass media scrisă la tema HIV/SIDA. Activitățile respective au oferit participanților abilități necesare pentru a iniția în comunitățile în care activează o schimbare de mentalitate și atitudine privind HIV/SIDA.

De ce este necesar ca Biserica Ortodoxă din Moldova (sectorul religios, în general) să se implice în combaterea HIV/SIDA?

Biserica rămâne în continuare instituția care se bucură de cea mai mare încredere în rândul populației. Având o istorie de aproape 2000 de ani, chiar și înainte de apariția sondajelor de opinie, Biserica, a ocupat pentru oameni poziția întâi în materie de credibilitate. În același timp, Biserica întotdeauna a fost un puternic factor de formare a personalității, unde omul se educă și la vârsta de șapte ani, dar și la cea de șaptezeci de ani.

Având în vedere rata de creștere a epidemiei SIDA în Moldova, Biserica trebuie să își asume un rol în prevenirea răspândirii acestei maladii prin consilierea spirituală, suportul psihologic și de tutelă pastorală pentru persoanele care trăiesc cu HIV și rudele acestora. În același timp, rolul Bisericii constă în implicarea cât mai activă în profilaxia acestei infecții. Este necesar să se lucreze cu copiii și tineretul, precum și cu familiile, părinții, medicii și profesorii. La moment, se impune educația morală a copiilor și tinerilor prin intermediul școlilor și liceelor, școlilor duminicale, rețelei care există în parohiile ortodoxe, taberelor de vară, organizate în special de bisericile protestante, diverse cercuri de interese, pe care biserica le organizează pentru copii în centrele de zi. În procesul educativ trebuie să fie încadrată profilaxia HIV/SIDA, precum și combaterea consumului de droguri, alcool etc.

Ce speranțe legați de includerea în componența Consiliului Național de Coordonare TB/SIDA a reprezentantului sectorului religios din Moldova?

Desigur, Biserica poate și trebuie să aibă o contribuție esențială în soluționarea problemei HIV/SIDA. Cu toate acestea, Biserica nu poate efectua de una singură o schimbare radicală. Este nevoie de o cooperare și cu Guvernul, societatea civilă, organizațiile care au deja o anumită experiență în domeniu. Sperăm că includerea sectorului religios în componența Consiliului va facilita dialogul între instituțiile de stat, societatea civilă și Biserica în vederea fortificării eforturilor comune și coordonarea activităților de combatere a HIV/SIDA.

Ce impedimente întâlniți în activitatea pe care o desfășurați în Moldova? Cum pot fi soluționate aceste dificultăți?

Până în prezent, nu există un concept al rolului Bisericii în procesul de stopare a epidemiei. Înșiși slujitorii bisericii sunt

foarte slab informați despre căile de transmitere a virusului HIV, grupurile de risc, metodele de tratament, suportul pe care îl pot oferi persoanelor ce suferă de această maladie și familiilor acestora.

În același timp, mănăstirile și bisericile din Moldova raportează un număr alarmant de persoane cu HIV/SIDA și rudele acestora, care se adresează după suport spiritual și susținere. Pentru a le veni în ajutor, slujitorii Bisericii trebuie să aibă o percepție mai clară despre rolul Bisericii în combaterea HIV/SIDA.

Cine sunt partenerii Dvs. la nivel național, local, internațional?

Parteneri internaționali: Finnchurchaid (Finlanda), Biserica din Suedia, Diakonisches Werk der EKD (Germania), Church World Service (SUA), ICCO (Olanda), Kerk in Actie (Olanda).

Parteneriate în domeniul HIV/SIDA: Consiliul Mondial al Bisericilor, Fundația de Binefacere "Diaconia" (Sankt-Petersburg), Misiunea Interconfesională "Христианское социальное служение" (Belarus), Fundația de caritate din Ucraina "Вера. Надежда. Любовь", Patriarhia din Moscova.

Parteneri naționali: Biserica Ortodoxă din Moldova, Uniunea Bisericilor Creștin Evanghelice Baptiste din Moldova, Biserica Lutheran Evanghelică din Moldova, OIM, UNAIDS Moldova, OSCE.

Parteneri locali: Parohiile Bisericii Ortodoxe din Moldova, Centrul Social AGAPIS, ONG „Începutul Vieții” (Chișinău), AO „Călăuza” (Drochia), AO „Speranță și Sănătate”, ONG „Viața Nouă”, AO „Home Care”, ONG „Lumina răsăritului” ș.a.

P.S. Întrucât din interviu nu este clar cum este implicată și Mitropolia Basarabiei în activitățile de combatere HIV/SIDA, ne propunem să revenim la acest subiect în edițiile viitoare, pentru a prezenta și opiniile reprezentanților acestei confesiuni.

Victoria Tataru

IMPACT MEDIA

Ecolul Festivalului de film la tematica HIV și SIDA

Circa 640 de tineri au participat la Festivalul filmului documentar dedicat Zilei internaționale de comemorare a persoanelor care au decedat de SIDA, organizat în perioada 11-21 mai de către Fundația SIDA Est-Vest în parteneriat cu Ministerul Sănătății.

Pe parcursul a două săptămâni în diverse instituții de învățământ și organizații din Moldova au fost demonstrate câteva filme documentare pe subiectele HIV și SIDA, produse în Republica Moldova și în țările învecinate. Demonstrarea filmelor a fost însoțită de introducere în subiect, discuții și completarea chestionarelor. Publicului le-au fost propuse următoarele filme:

"Află totul" - durata filmului este de 29 minute. Subiectul filmului: profilaxia infecției HIV. În acest documentar, un grup de tineri din Republica Moldova, pe parcursul a două zile, încearcă să afle cât mai multe informații despre HIV ca să-și facă concluzii proprii și să elaboreze o strategie de protecție a propriei sănătăți. Filmul oferă toată informația de bază privind HIV și SIDA, precum și date ale Centrului SIDA și a altor instituții în domeniu. Filmul se privește ușor, este dinamic și a devenit pe placul multor tineri care au avut posibilitatea să-l vizioneze. Filmul ar fi util și părinților pentru a-și face anumite concluzii pe comentariile și afirmațiile tinerilor vis-à-vis de educația în familie și modul sănătos de viață. Filmul este produs în Republica Moldova de către AFEW, în colaborare cu Ministerul Sănătății, cu susținerea financiară a Fondului Global de combatere a SIDA, TB și Malariei.

"La fel ca alții" - durata filmului este de 28 minute. Subiectul filmului: combaterea stimei și discriminării persoanelor HIV- pozitive. Erol principal este un tânăr HIV- pozitiv din Odesa, care este invitat pentru a ne ajuta să identificăm caracteristicile fenomenului discriminării persoanelor HIV- pozitive în Republica Moldova. Împreună cu eroul principal și camera ascunsă, realizatorii au încercat să viziteze diferite instituții sociale pentru a solicita diverse servicii pentru o persoană HIV- pozitivă. Pe parcursul călătoriei protagonistului filmului sunt înregistrate mai multe detalii și mărturii despre viața persoanelor HIV- pozitive, dar și reacția oamenilor de rând la problemele persoanelor infectate cu HIV și bolnave de SIDA.

Filmul este produs în Republica Moldova de către AFEW, în colaborare cu Ministerul Sănătății, cu susținerea financiară a Fondului Global de combatere a SIDA, TB și Malariei.

"Test" - durata filmului este de 7 minute. Subiectul filmului: testarea la HIV. Filmul reprezintă o mărturisire despre trăirile psihologice ale unei persoane, care a luat decizia să facă testul la HIV și demonstrează în detaliu tot procesul de susținere a testului.

Aceste filmele s-au bucurat de o atenție deosebită în special din partea tinerilor din grupul de vârstă 15-20 de ani, care au avut posibilitatea să vizioneze documentarele respective, să discute cu specialiștii despre profilaxia infecției HIV și să-și expună părerile în baza unui chestionar tematic oferit la sfârșitul vizionării.

lată câteva opinii:

"Este necesar să fim mult mai atenți și grijulii față de propria sănătate", "Nu trebuie să neglijăm persoanele infectate cu HIV, dar să le întindem o mână de ajutor", "Chiar și cei care au această infecție trebuie să aibă parte de o viață frumoasă, de susținerea și dragostea celor din jur".

Afirmații emoționante se conțin și în chestionarele completate: "Filmele vizionez m-au făcut să meditez serios la această temă", "mi-au schimbat total viziunile ce le aveam, nu eram atât de bine informată despre virusul HIV și SIDA", "cele văzute nu pot lăsa pe nimeni indiferent", "am decis să merg chiar acum să fac testul la HIV", "m-aș bucura dacă și prietenii mei ar putea viziona aceste filme".

Olga Osadci, Elena Bodișteanu
AFEW Moldova

Jurnaliștii învață să reflecte fenomenul HIV/SIDA

Olga Osadci, reprezentantul în Moldova a Fundației SIDA Est-Vest, a declarat că "prin această acțiune Fundația își propune să ofere jurnaliștilor cea mai proaspătă informație despre HIV/SIDA, să lucreze creativ împreună cu reprezentanții mass-media pentru a crea diverse teme, încât aceste exerciții să fie utile întregii populații".

În cadrul unui training organizat de Reprezentanța în Moldova a Fundației SIDA Est-Vest (AFEW), câțiva reprezentanți din mass-media națională au făcut cunoștință cu cele mai recente date despre răspândirea bolii în întreaga lume, situația din Moldova la acest capitol și modalitățile prin care să informeze publicul despre maladie.

De regulă, problematica aceasta este abordată în mass-media destul de rar, spune O. Osadci, "doar atunci când există vreun prilej de a o face în cadrul unor evenimente internaționale de amploare, cum ar fi ziua de 1 decembrie, atunci când în întreaga lume este marcată Ziua internațională antiSIDA sau a treia duminică a lunii mai, când este Ziua internațională de comemorare a persoanelor care au decedat de HIV/SIDA".

În rest, pe parcursul întregului an, informațiile apar rar și sunt de obicei scurte, purtând un caracter pur informativ, care nu sunt suficiente pentru a schimba niște atitudini în rândul populației, pentru a-i face mai responsabili vizavi de propria sănătate, a mai declarat reprezentantul în Moldova a Fundației SIDA Est-Vest.

Potrivit Olgăi Osadci, reflectarea acestei tematici trebuie să fie permanent prezentă în mass-media și în agenda persoanelor cu putere de decizie, întrucât răspândirea și infectarea acestei boli în rândul populației poate fi oprită doar prin eforturi comune. "Din păcate, vorbim despre o problemă internațională foarte

mare și rezolvarea ei nu este posibilă într-o perioadă scurtă de timp, pentru că de multe ori presupune schimbări de atitudine și comportament la nivelul întregii societăți, iar acest lucru nu poate fi făcut într-o noapte", a spus Osadci.

Acțiunea face parte dintr-un ciclu de traininguri începute în 2006, care vor fi continuate în viitor, cu implicarea jurnaliștilor care activează în presa locală.

Fundația SIDA Est-Vest (AFEW) este o organizație non-guvernamentală olandeză, a cărei misiune este de a contribui la reducerea impactului HIV/SIDA în Europa de Est și Asia Centrală. În prezent, AFEW operează în Rusia, Ucraina, Moldova, Belarus, Kazahstan, Uzbekistan, Tadjikistan, Kârgâzstan și Mongolia.

Sursa: Info Prim Neo

Serviciul de presă al Ministerului Sănătății informează

Proiecte comune în domeniul sănătății

În vederea promovării măsurilor de întărire a încrederii, actualmente, prin intermediul grupurilor de lucru create în acest scop la Chișinău și Tiraspol, în localitățile din stânga Nistrului se implementează un șir de proiecte în domeniul sănătății și sfera socială, prin extinderea programelor naționale și internaționale.

Printre cele mai relevante exemple în acest sens pot fi menționate proiectele vizând realizarea măsurilor de control și profilaxie a tuberculozei și HIV/SIDA; instruirea personalului instituțiilor medico-sanitare de asistență medicală primară; dezvoltarea capacităților privind sănătatea reproductivă și planificarea familiei; realizarea programului privind vaccinarea populației; consolidarea serviciului de reanimare și terapie

intensivă a instituțiilor medicale, dezvoltarea centrului de sânge din Tiraspol, a secțiilor de transfuzie a sângelui a spitalului orașenesc din Bender și a spitalului raional din Râbnița ca parte componentă a proiectului "Securitatea transfuzională în Republica Moldova"; informarea populației privind măsurile de profilaxie a noului virus gripal A(H1N1); implementarea regulilor medico-sanitare internaționale.

Se preconizează, de asemenea, realizarea, cu sprijinul financiar al Guvernului Republicii Moldova și Uniunii Europene, a două proiecte importante privind dezvoltarea sistemului perinatal prin crearea Centrului Perinatal de nivelul II în Tiraspol, precum și îmbunătățirea securității transfuziei de sânge și a preparatelor din sânge în localitățile din stânga Nistrului.

Distribuirea pachetelor alimentare femeilor vulnerabile

Ministerul Sănătății, în comun cu UNICEF, a început distribuirea pachetelor alimentare femeilor și copiilor din familiile social-dezavantajate, în cadrul grantului suplimentar oferit de Banca Mondială ca răspuns la criza alimentară globală prin Proiectul "Servicii de sănătate și asistență socială".

A acțiunea de distribuire a pachetelor a început în Orhei. În total, de ajutor vor beneficia aproximativ 7 mii de femei însărcinate și cele care alăptează și peste 10 mii de copii cu vârsta de până la 2 ani. Scopul inițiativei este de a preveni malnutriția în rândul persoanelor vulnerabile în condițiile de criză economică și financiară.

Proiectul este implementat de Ministerul Sănătății, Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului, Ministerul Administrației Publice Locale și UNICEF. Pachetele alimentare sunt distribuite de comisiile raionale pentru asistență umanitară.

Pachetele alimentare conțin orez, hrișcă, crupe de grâu, conserve de carne, ulei de floarea soarelui, iar pentru copiii-pireuri speciale din carne. Fiecare pachet este însoțit de un pliant care conține informații utile pentru mame despre modul corect de alimentare, pentru a avea un copil sănătos. Fiecare beneficiar va primi, în total, trei pachete alimentare, pe parcursul a jumătate de an.

Beneficiarii ajutorului au fost selectați conform unor criterii atât medicale, cât și sociale, de către medicii de familie și asistenții sociali din întreaga țară. Ajutorul este destinat copiilor care întârzie în dezvoltare fizică din cauza alimentației insuficiente, suferă de anemie sau au anumite deficiențe, femeilor gravide cu anemie pronunțată sau cu semne de reținere în dezvoltarea fătului, HIV infectate, mame singure, familii cu 3 și mai mulți copii sau care au venituri de până la 500 de lei pentru fiecare membru al familiei.

Carlux – deținător al Premiul I European pentru ONG-uri (TB)

La concurs au participat organizații obștești din 53 state ale regiunii europene a OMS, acestea fiind înaintate de către ministerele de resort din fiecare țară. Premiul a fost oferit în cadrul întrunirii din 30 iunie - 1 iulie 2009 de la Luxembourg, organizată pentru oficialii ministerelor de sănătate și managerii Programelor naționale de control al tuberculozei de către Comisia Europeană, Centrul European pentru prevenirea și controlul bolilor (CDC Europa) și Biroul Regional pentru Europa al OMS.

Premiul a fost înmănat de către Andrzej Rys (Directorul Sănătății Publice, Comisia Europeană) lui Michael Feit (director adjunct al Departamentului Cooperare Internațională din cadrul Fundației Caritas Luxembourg). Fundația Caritas Luxembourg finanțează actualmente proiectul TB V (cinci), implementat de către AO „Carlux”. Premiul va fi adus în Moldova în octombrie curent, când Michael Feit va efectua o vizită de monitorizare a proiectului respectiv.

Premiul este o recunoștință adusă unui ONG European pentru activitatea remarcabilă în combaterea tuberculozei. Printre criteriile de selectare se pot enumera: angajament excepțional în lupta cu tuberculoza; grad de originalitate și impact potențial în controlul tuberculozei.

Întrunirea a avut în contextul monitorizării implementării Declarației de la Berlin, adoptată în 2007 în cadrul Forumului Ministerial al Regiunii Europene a OMS. Declarația are scopul de a rescrie agendele de sănătate publică europene, pentru a oferi prioritate angajamentului în combaterea tuberculozei și prevenirea pericolului iminent al tuberculozei multirezistente.

La 30 iunie 2009, Asociația Obștească "Carlux"/ Programul TB/HIV în penitenciare a fost nominalizată cu Premiul I European pentru ONG implicat în controlul TB.

Ассоциация “Второе дыхание для пожилых и немощных людей муниципия Бэлць”

balti@respi.org

Общественная Ассоциация “Второе дыхание для пожилых и недееспособных людей” начала свою деятельность в рамках программы по геронтологии и гериатрии для стран юго-восточной Европы Института Открытое Общество (Open Society Institute), Нью Йорк и была зарегистрирована 29 апреля 1998.

Миссия организации – улучшение качества жизни социально уязвимых слоев населения (пожилые люди, люди с терминальными болезнями, ВИЧ/СПИД) через службы общественного и паллиативного ухода.

Команда организации состоит из 16 членов – директора, бухгалтера, психолога, врача-терапевта, врача-инфекциониста, социального работника, 3 координаторов программ и 6 волонтеров социальных работников (лица с ВИЧ). Команда проходила подготовку на протяжении трех проектов “Развитие паллиативного ухода для лиц с ВИЧ/СПИД” (2004-2009) и участвовала в тренингах организованных ФСМ, Фонд СПИД Восток-Запад, тренингах организованных “Молодежь за право на жизнь”, организацией АИНА и Общественной Организацией “Вера”. Члены организации прошли подготовку на тренинге в Одессе в организации “Жизнь Плюс”, два социальных работника являются членами лиги лиц живущих с ВИЧ/СПИД.

В данный момент организация “Второе дыхание” оказывает помощь 532 бенефициарам, из которых 385 с ВИЧ/СПИД и 147 их родственников. Организация работает с людьми с ВИЧ/СПИД которые проходят АРВ терапию (на учете в организации состоят 67 человек с ВИЧ/СПИД которые получают АРВ лечение, 53 из них больны туберкулезом).

Основная цель в работе с людьми живущими с ВИЧ – создание и функционирование в мун. Бэлць многопрофильной команды для оказания услуг по паллиативному уходу людям с ВИЧ/СПИД и развитие связей между государственными и негосударственными службами по оказанию помощи людям с ВИЧ/СПИД в мун. Бэлць.

Проект внедряется посредством следующих методов и мероприятий:

1. Функционирование и координирование действий многопрофильной команды по паллиативному уходу.
2. Развитие сотрудничества с примэрией мун. Бэлць, консультативной поликлиникой, Центром семейных врачей, Департаментом социальной помощи и фтизиатрической больницей.
3. Помощь на дому основанная на принципе „равный равному”.
4. Консультативные услуги (социальные и психологические, медицинские).
5. Развитие комплиантности к АРВ терапии.
6. Программа планированного направления на тестирование и госпитализацию.
7. Работа групп взаимопомощи для лиц с ВИЧ/СПИД и их родственников.
8. Консультации и встречи с родственниками бенефициариев.
9. Инструктаж лиц с ВИЧ/СПИД.
10. Программы по социализации и интеграции („Теплый дом”).
11. Материальная помощь (распределение наборов медицинских товаров).
12. Встречи с представителями масс-медиа, НПО и др.

Успех проекта заключается в: создании модели паллиативного ухода и развития сообщества лиц живущих с ВИЧ/СПИД и вовлечение в деятельность проекта более 532 человек, из которых 385 с ВИЧ/СПИД; создание в мун. Бэлць многопрофильной команды в состав которой входят семейный врач, медицинская сестра, социальный работник и помощник (человек с ВИЧ/СПИД), врач-инфекционист и фтизиатр. Самым важным результатом проекта является создание многопрофильной команды в мун. Бэлць и эффективное сотрудничество между НПО “Второе дыхание” и государственными учреждениями в области ВИЧ/СПИД.

Ирина Байкалова, Директор НПО “Второе дыхание”

Cooperarea - modalitate eficientă de prevenire a consumului de droguri

Cu ocazia Zilei Mondiale de prevenire a consumului de droguri și combatere a traficului ilicit de droguri, Asociația “Tinerii pentru dreptul la viață” (filiala Bălți), în cooperare cu Uniunea pentru prevenirea HIV/SIDA și reducerea noxelor din Moldova, secția sănătate a Primăriei mun. Bălți, a organizat o masă rotundă cu genericul “Cooperarea - modalitate eficientă de prevenire a consumului de droguri”.

Evenimentul a adunat reprezentanți ai tuturor structurilor active în domeniul prevenirii consumului de droguri, asistenței psihosociale adresate persoanelor dependente de droguri, combaterii traficului ilicit de droguri din mun. Bălți. Discuțiile au fost axate asupra activităților implementate în cadrul strategiei municipale de combatere a narcomaniei (2007-2009), îmbunătățirii și extinderii activităților organizate, necesitatea reconstituirii în municipiul Bălți a grupului de lucru/comitetului municipal responsabil de implementarea acestei strategii, implicarea ONG-urilor specializate în elaborarea noii strategii și aplicarea cât mai eficientă a acesteia.

Agenda de lucru a inclus o prezentare a activității de prevenire a consumului de droguri în mediul tinerilor (realizată de Asociația “Tinerii pentru dreptul la viață” din Bălți) și o comunicare despre acordarea asistenței psihosociale persoanelor dependente de droguri (de către Asociația de Binefacere “Viața Nouă”).

Evenimentul a încheiat cu audierea și vizualizarea spoturilor despre prevenirea consumului de droguri în mediul tinerilor, realizate în cadrul programului “Prevenirea consumului experimental de droguri în mediul adolescenților și al tinerilor din Bălți”, activitate realizată cu sprijinul financiar “The Black Sea Trust for Regional Cooperation, a Project of the German Marshall Fund”.

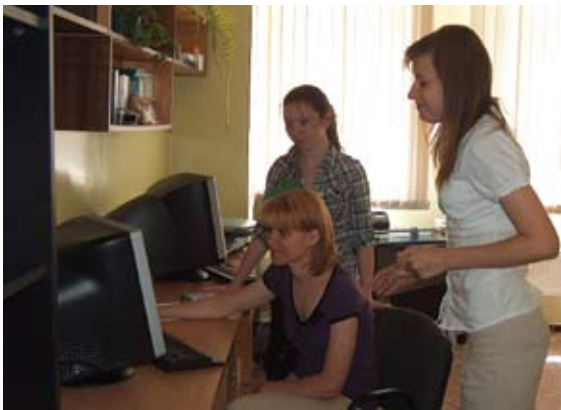
*Ala Iațco,
Uniunea pentru prevenirea HIV/SIDA și reducerea noxelor din Moldova*

CSPT "NEOVITA" din Chișinău - 7 ani de activitate

Potrivit **Galinei Leșco, directorul Centrului**, evenimentul a fost prilejuit de lansarea unui nou proiect moldo-elvețian "Servicii comunitare de educație parentală și asistență familiilor tinere", finanțat de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC) și consemnarea aniversării de 7 ani de la deschiderea CSPT "Neovita".

Agenda zilei a inclus mai multe activități interactive pentru adolescenți și tineri (vizionarea unor filme, organizarea concursului de desen "Ce înseamnă să fii un părinte bun?", sesiunea de art-terapie "Lumea copilului meu", întrebări și răspunsuri cu specialiști din domeniu, precum și o masă rotundă cu participarea oficialităților de la Primăria municipiului Chișinău, reprezentanților organizațiilor partener și colegi din domeniu.

Printre subiectele abordate: promovarea serviciilor complexe de sănătate prietenoase tinerilor, integrarea acestora în programele de formare a deprinderilor parentale responsabile la tineri, prezentarea celor mai bune rezultate înregistrate pe parcursul celor 7 ani de activitate a CSPT "Neovita", prezentarea proiectului "Servicii comunitare de educație parentală și asistență familiilor tinere" și a rezultatelor unui studiu în

domeniul formării deprinderilor parentale responsabile.

Anastasia Doroftei, asistent social

Activez în această funcție de aproape trei ani. Îmi place că lucrez cu tinerii și încerc să soluționez problemele persoanelor care se află în dificultate sau în situații de risc.

La Centru organizăm diferite acțiuni de informare, prin care promovăm modul sănătos de viață, combaterea consumului de alcool, droguri, țigări.

Pentru ca tinerii să conștientizeze mai bine consecințele unui comportament de risc, încercăm să-i implicăm în activitățile noastre, îi învățăm să devină surse de informare pentru colegii lor, activând în calitate de educatori „de la egal la egal”.

Natalia Gandrabur, coordonator de voluntari

Am început să frecventez Centrul „Neovita” în calitate de voluntar și la moment am ajuns să fiu coordonator de voluntari.

Activitatea mea nu s-a schimbat esențial, pentru că lucrez cu voluntarii și sunt în mijlocul lor permanent. La moment, la Centru sunt 20 de voluntari, majoritatea studenți de la Universitatea „Ion Creangă”, Colegiul de Medicină și câțiva liceeni de la instituțiile din sectorul Poșta Veche. Voluntarii sunt încadrați în activități de promovare a modului sănătos de viață, distribuirea materialelor informative. Cei mai activi voluntari sunt premiați cu diplome și devin posesorii titlului „Voluntarul lunii”, fotografia lor fiind plasată pe panoul de onoare.

Tatiana Baciul, psiholog

În activitatea mea acord consiliere persoanelor care se adresează după ajutor psihologic. Consilierea este atât individuală, cât și de grup. Problemele cele mai frecvente sunt cele ce țin de familie, serviciu sau relații interpersonale. În dependență de situație, sesiunile durează de la 30 minute (copiii) până la 60-90 minute (adultii). Scopul meu nu este de a face persoana care mi se adresează să se simtă imediat mulțumită și fericită, ci de a o ajuta să înțeleagă caracterul dificultăților prin care trece. De cele mai multe ori, persoana iese îngândurată de la o astfel de sesiune. Totuși, după ce își analizează acțiunile, își modifică anumite viziuni - își schimbă și starea emoțională.

La 18 iunie a.c., Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor (CSPT) „Neovita” din mun. Chișinău a organizat o Zi a Ușilor Deschise.

Posibilități de incluziune socială ... în contextul HIV/SIDA și tuberculozei

interviu cu **Diana Dorș**, consultant, Direcția oportunități egale și prevenirea violenței, Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului.

Reieșind din legislația Republicii Moldova, de ce asistență socială poate beneficia o persoană cu statut seropozitiv sau bolnavă de tuberculoză?

La 13 iunie 2008, Parlamentul a adoptat Legea nr. 133-XVI cu privire la ajutorul social. Ajutorul social este o plată lunară în bani acordată familiei defavorizate cu scopul asigurării unui venit lunar minim garantat. Ajutorul social este stabilit conform evaluării venitului global mediu lunar al fiecărei familii și cu nevoia acesteia de asistență socială. Pot primi ajutor social familiile defavorizate în cazul în care toți membrii adulți ai acesteia se încadrează în cel puțin una dintre următoarele situații: au atins vârsta de pensionare; sunt persoane cu grade de invaliditate; sunt șomeri înregistrați la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă; îngrijesc un copil mai mic de 3 ani; îngrijesc un membru/membri ai familiei încadrați în gradul I de invaliditate, care necesită îngrijire conform concluziei Consiliului de expertiză medicală a vitalității; îngrijesc un copil/copii invalizi din aceeași familie sau o persoană în vârstă de peste 75 de ani din aceeași familie conform concluziei Consiliului medical consultativ; salariați, inclusiv cei care obțin venituri din activitate antreprenorială.

Pentru determinarea dreptului la ajutor social, unul dintre membrii familiei cu capacitate deplină de exercițiu, trebuie să depună o cerere. Formularul de cerere poate fi obținut de la asistentul social sau secretarul primăriei din cadrul fiecărei primării.

În municipiul Chișinău cererile pot fi obținute la direcția asistență socială. Cererea urmează a fi completată în comun cu ceilalți membri-adulți ai familiei și prezentată asistentului social cu documentele confirmative. Cererea pentru acordarea ajutorului social se introduce și este prelucrată prin intermediul unui program automatizat la direcția/secția raională de asistență socială și protecție a familiei.

Decizia despre acordarea sau neacordarea ajutorului social este adoptată de către șeful direcției/secției raionale de asistență socială și protecție a familiei, în termen de 15 zile lucrătoare din data depunerii cererii, prin emiterea unui ordin.

Persoana care a depus cererea se înștiințează în scris, în termen de 5 zile lucrătoare despre acordarea sau neacordarea ajutorului social. În cazul acordării dreptului la ajutor social, înștiințarea va conține termenul pentru care a fost stabilit ajutorul social, cuantumului acestuia, modalitatea de plată și termenele de revizuire a dreptului la ajutor social, precum și obligațiile beneficiarului. În cazul respingerii cererii, înștiințarea va conține motivele care au stat la baza deciziei respective, precum și modalitatea de contestare a acesteia.

Mărimea ajutorului social este stabilită pentru fiecare familie în parte și este diferită. Ajutorul social se stabilește ca diferență dintre venitul lunar minim garantat al familiei și venitul global al familiei. Ajutorul social se achită în numerar pentru luna în curs la SA "Banca de Economii" și filialele acesteia în teritoriu.

Care este diferența dintre ajutorul social și ajutorul material acordat prin intermediul Fondului republican și cele locale de susținere socială a populației?

Ajutorul material este o plată în bani acordată unei persoane, o dată la 11 luni, din mijloacele Fondului republican sau local de susținere socială a populației în baza anchetei sociale, efectuate la domiciliul solicitantului. *Ajutorul social* este o plată lunară în bani, acordată familiei defavorizate din bugetul asigurărilor sociale de stat, pentru o perioadă de cel puțin șase luni.

Serviciile sociale sunt complementare celor de asistență medicală... Care este mecanismul de acordare a acestei asistențe pentru persoanele infectate cu HIV/SIDA și familiile lor?

Actualul sistem de servicii sociale include: ocrotirea instituțională, reabilitare și tratament balneo-sanatorial; consultarea și consilierea persoanelor/familiilor în dificultate; îngrijirea la domiciliu; oferirea prânzurilor calde, acordarea ajutoarelor umanitare; servicii sociale comunitare oferite în centre de reabilitare și reintegrare socială.

La 31 decembrie 2008, prin Hotărârea Guvernului nr. 1512 a fost aprobat Programul național privind crearea sistemului integrat de servicii sociale pe anii 2008-2012, ce prevede o politică comprehensivă privind susținerea persoanelor în dificultate prin prestarea serviciilor sociale eficiente și de calitate înaltă. Aceste servicii au drept scop de a oferi sprijin persoanelor pe termen scurt sau lung, pentru a satisface nevoile lor sociale, a reduce excluziunea socială și a îmbunătăți calitatea vieții.

Sistemul integrat de servicii sociale are scopul de a crea oportunități mai bune pentru incluziunea socială a persoanelor în dificultate (respectiv și a persoanelor ce trăiesc cu HIV/SIDA/ITS și membrilor familiei acestora), asigurând respectarea drepturilor lor fundamentale.

Prin îmbinarea măsurilor de prevenire, reabilitare și soluționarea cazurilor la nivel comunitar înainte ca acestea să se agraveze (iar soluționarea lor să devină mai costisitoare), sistemul va deveni mai eficient din punctul de vedere al costurilor, va acoperi pe toți cei care au nevoie de suport social și va avea un impact pozitiv asupra calității vieții cetățenilor.

În acest context, pentru dezvoltarea infrastructurii și a capacităților de acordare a asistenței sociale persoanelor în dificultate, precum și a celor care trăiesc cu HIV/SIDA, membrilor familiilor lor și copiilor afectați de HIV/SIDA, pe lângă secția/Direcția asistență socială și protecție a familiei este instituit serviciul asistență socială comunitară.

În ultimul timp, societății civile îi revine un rol deosebit în oferirea și prestarea serviciilor sociale persoanelor cu diferite necesități de ordin psihologic, social, de integrare socială, reabilitare, acoperind astfel unele segmente, pe care statul (Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului, Autoritățile Publice Locale etc.) la moment nu le poate lua integral sub control. Ce ați putea să ne spuneți despre acreditarea organizațiilor neguvernamentale în prestarea anumitor servicii populației?

Ministerul a elaborat și a prezentat Guvernului Proiectul de lege cu privire la serviciile sociale. Proiectul de lege stabilește cadrul general de creare și funcționare a sistemului integrat de servicii sociale cu determinarea sarcinilor și responsabilităților autorităților administrației publice centrale și locale, altor persoane juridice și fizice abilitate în asigurarea și prestarea serviciilor sociale, precum și protecția drepturilor beneficiarilor de servicii sociale. În proiect sunt descrise cine pot fi prestatori de servicii și care vor fi modalitățile de prestare a serviciilor. Totodată, conform proiectului de lege, Ministerul va elabora actele normative necesare pentru acreditarea prestatorilor de servicii sociale. În acest context, a fost format un grup de lucru interministerial pentru elaborarea regulamentului de evaluare și acreditare a serviciilor sociale și a prestatorilor de servicii sociale.

Dreptul de a-i acorda unei persoane asistență socială presupune și obligația de a păstra secretul profesional și secretul intimității acestei persoane. Pe cât sunt informați și respectă prevederea respectivă angajații din sistemul protecției sociale?

Asistentul social comunitar este un actor important în comunitate, specialist în domeniul asistenței sociale, care ia legătura cu persoanele în dificultate, evaluează nevoile lor și asigură accesul lor la prestații bănești și servicii sociale existente la nivel de comunitate. Aspectele etice, morale și sociale în lucrul asistentului social sunt stipulate în Codul Deontologic al asistentului social.

Codul Deontologic a fost elaborat în cadrul proiectului „Consolidarea capacităților în reforma politicii sociale în Republica Moldova” (aprobat prin ordinul ministrului din 29 noiembrie 2005) și este implementat de consorțiul Every Child Molodva în parteneriat cu Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului (MPSFC) din 2006. În Cod sunt stipulate standarde de comportament profesional și de practică pentru asistentul social și sunt stabilite responsabilitățile deontologice în exercitarea activității de asistență socială. Printre acestea: Art.7 „Asistentul social trebuie să acorde asistență optimă persoanelor aflate în dificultate, fără a face nici un fel de discriminări”; Art.8 „Asistentul social trebuie să se bazeze pe principiul confidențialității și utilizării responsabile a informațiilor obținute în activitatea profesională”; art. 45 „Asistentul social, cooperând cu alte persoane, trebuie să comunice numai informațiile necesare, doar cu acordul clientului și în conformitate cu exigențele menționate în art.8”.

Despre activitățile cu caracter sensibil și confidențial al asistentului social se vorbește și în fișa de post al acestuia. Deținătorul funcției este implicat în activități cu caracter extrem de sensibil și confidențial, de aceea orice erori comise în decursul executării atribuțiilor pot influența negativ situația beneficiarului și pot genera un volum suplimentar de lucru pentru deținătorii funcției și pentru alți profesioniști.

De menționat că pentru anul 2009 sunt aprobate mijloace financiare pentru dezvoltarea rețelei de asistenți sociali comunitari până la 1235 unități (cu 239 unități mai mult decât în anul 2008). Acțiunile, metodele și tehnicile de lucru ale asistenților sociali comunitari sunt axate pe mobilizarea eforturilor persoanei și sporirea sprijinului din partea familiei și comunității în vederea depășirii situației dificile, precum și asigurarea integrării sociale eficiente.

În scopul incluziunii sociale a persoanele infectate cu HIV/SIDA și familiile lor este necesară o abordare multidisciplinară a problemelor cu care se confruntă ei prin includerea acestora în sistemul actual de protecție socială. Este necesar de a sensibiliza, încuraja și facilita accesul persoanelor infectate cu HIV/SIDA la măsurile existente de protecție socială prevăzute în legislația în vigoare.

Asistentul social comunitar are rolul de a contribui la asigurarea protecției drepturilor acestor persoane, în scopul prevenirii stigmatizării și excluziunii sociale a acestora. Asistentul social comunitar îi revine un rol de sensibilizare și informare a populației din comunitate cu privire la problemele și drepturile persoanelor și familiilor care trăiesc cu HIV/SIDA.

Cu ce instituții formați un parteneriat puternic în domeniu?

Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului (MPSFC) este membru al Consiliului Național de Coordonare a Programelor naționale de control și profilaxie a infecției HIV/SIDA/ITS și de control și profilaxie a tuberculozei (CNC TB/SIDA) și participă cu regularitate la ședințele organizate de Ministerul Sănătății. În acest context a fost elaborată propunerea pentru Fondul Global Runda 8, ce cuprinde componentele profilaxie, îngrijire și protecție socială a persoanelor cu HIV/SIDA.

Ca partener al procesului de evaluare la mijloc de termen al „Programului național cu privire la măsurile de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pe anii 2006-2010”, MPSFC a elaborat raportul sectorial de evaluare la mijloc de termen al Programului național pe domeniul protecției sociale, care conține propuneri și recomandări de îmbunătățire în domeniul asistenței și protecției sociale a persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA.

În scopul consolidării capacităților colaboratorilor MPSFC, cu suportul Programului UNAIDS Moldova și UNICEF Moldova au fost organizate diferite seminare de instruire și vizite de studiu peste hotare în domeniu. Parteneriate de colaborare au fost stabilite și cu Centrul PAS, Fundația Soros-Moldova și Liga persoanelor care trăiesc cu HIV în Moldova.

Vă mulțumesc pentru interviu.

**A interviuat, Victoria Tataru
Serviciul de presă CNC TB/SIDA**

**0 800 80808 - pentru consultații
HIV/SIDA**

La Centrul de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA din orașul Chișinău funcționează o linie telefonică cu numărul **0 800 80808**.

Potrivit dlui **Ștefan Gheorghică**, prim-vice-director al Centrului Național Științifico-Practic de

Medicină Preventivă, directorul Centrului SIDA, scopul acestui serviciu este de a acorda consultații privind căile de transmitere a infecției HIV, metodele de profilaxie a infecției, asigurarea accesului populației la consiliere și testare confidențială, precum și direcționarea la serviciile specializate pentru acordarea tratamentului medicamentos.

Serviciul telefonic 0 800 80808 poate fi apelat șase zile pe săptămână (de luni până sâmbătă), de la orele 8⁰⁰ până la orele 20⁰⁰.

Apelurile urbane și interurbane sunt gratuite.

A fost creat blogul UORN

A fost creat blogul Uniunii organizațiilor pentru prevenirea HIV/SIDA și reducerea noxelor din Moldova.

Scopul creării acestui blog este reflectarea activității organizațiilor ce implementează programe în baza strategiei de reducere a riscurilor în R. Moldova, mediatizarea evenimentelor importante ce țin de acest domeniu. Accesați blogul la adresa www.uorn.wordpress.com

Crearea blogului a fost posibilă grație proiectului "Un blog pentru ONG", organizat de Ambasada SUA la Chișinău.

**- DORIȚI SĂ VĂ FACEȚI CUNOSCUT NUMELE ORGANIZAȚIEI ÎN CĂRE ACTIVAȚI?
- AVEȚI NEVOIE DE UN SCHIMB DE IDEI CU COLEGII DIN DOMENIU?**

Completați împreună cu noi conținutul acestei publicații, propunând redacției subiecte valoroase ce reflectă actualitatea din domeniul tuberculozei și HIV/SIDA/ITS.

„BULETINUL INFORMATIV al CNC TB/SIDA” este o publicație ce concentrează activitățile din domeniul TB/SIDA/ITS, fiind distribuită gratuit membrilor Consiliului Național de Coordonare TB/SIDA, specialiștilor din domeniul ocrotirii sănătății, reprezentanților ONG-urilor și jurnaliștilor.

BULETIN INFORMATIV - CNC TB/SIDA

al Consiliului național de coordonare al programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei, editat cu suportul financiar al Băncii Mondiale în cadrul Programului TB/SIDA.

Echipa redacțională:

Coordonator: **Victor BURINSCHI**
Consultant: **Svetlana PLĂMĂDEALĂ**
Traducere (eng): **Stela RAȚA**

Redactor-editor: **Victoria TATARU**
Design și machetare: **Alexandr ANISIMOV**
Responsabil de ediție: **Oleg BARBĂ**

Adresa redacției

str. A. Cozmescu, 3
MD 2009, Chișinău
Republica Moldova
Tel./Fax: 72 73 59
ccm_secretariat@mednet.md
www.ccm.md

Revista apare într-un tiraj de 500 de exemplare și se distribuie gratuit pe întreg teritoriul țării.

Materialele publicate în cadrul revistei pot fi găsite on-line pe **www.ccm.md**